

**PROGRAM PROMOCJI ZATRUDNIENIA
ORAZ AKTYWIZACJI
LOKALNEGO RYNKU PRACY
W POWIECIE ŻYWIECKIM
NA LATA 2024-2026**

Żywiec, 2024 rok

Spis treści

WSTĘP	3
1. DEFINICJE POJĘĆ	5
2. ADRESACI ORAZ PARTNERZY PROGRAMU	11
3. SYTUACJA NA LOKALNYM RYNKU PRACY	12
4. DIALOG SPOŁECZNY I PARTNERSTWO NA RZECZ RYNKU PRACY	25
5. KIERUNKI DZIAŁAŃ	26
6. CELE PROGRAMU	35
7. HARMONOGRAM REALIZACJI DZIAŁAŃ	37
8. EFEKTY PROGRAMU	47
9. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	48
10. SYSTEM MONITORINGU I EWELUACJI PROGRAMU	49
11. POSTANOWIENIA KOŃCOWE	50

WSTĘP

Rynek pracy kształtują m.in.: czynniki strukturalne, dynamiczne procesy dostosowawcze, innowacje technologiczne, demografia oraz polityka społeczna i gospodarcza. Czynniki te determinują zarówno podaż pracy, jak i popyt pracy w różnych sektorach i branżach. Zapotrzebowanie na rynku pracy jest zatem zmienne i dotyczy różnych grup pracowników, a częstą barierą w znalezieniu przez nich zatrudnienia okazuje się brak doświadczenia zawodowego, odpowiednich kwalifikacji lub umiejętności zawodowych. W celu wspierania i rozwoju zasobów siły roboczej tworzone są różne programy, które mają na celu ich mobilizację aktywności zawodowej i zapewnienie im odpowiednich warunków do rozwoju kariery. Aktywizacja zawodowa wymaga jednak współpracy międzysektorowej i dostosowania działań do konkretnych warunków kraju czy regionu przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiedniej efektywności zatrudnieniowej i kosztowej.

Mając zatem na uwadze uwarunkowania lokalnego rynku pracy został opracowany Program Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy w Powiecie Żywieckim na lata 2024–2026. Niniejszy program jest dokumentem długookresowym, który poprzez wyznaczenie działań priorytetowych pozwala na usystematyzowanie i ukierunkowanie podejmowanych działań, mających na celu rozwój i promocję zatrudnienia na terenie powiatu żywieckiego.

Opracowanie powyższego programu jest ustawowym obowiązkiem wynikającym z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, który stanowi: „Do zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy należy opracowanie i realizacja programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy stanowiącego część powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych”.

Program został opracowany przez Powiatowy Urząd Pracy w Żywcu jako jednostkę organizacyjną powiatu, odpowiedzialną za realizację polityki rynku pracy. PUP w Żywcu jest również realizatorem i koordynatorem Programu, natomiast współrealizatorem są partnerzy rynku pracy.

Przy opracowywaniu dokumentu pod uwagę brano analizę aktualnej sytuacji na lokalnym rynku pracy, analizę priorytetów, celów strategicznych i kierunków działań zawartych m. in. w :

- Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” - Zielone Śląskie,
- Strategii Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2020-2030,
- Strategii Rozwoju Powiatu Żywieckiego 2030+,

- Programie Funduszy Europejskich dla Śląskiego 2021-2027,
- Regionalnym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2024 rok.

Program Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy to dokument strategiczny, który wskazuje działania i cele jakie w wyznaczonym czasie, wskazane instytucje lokalne zainicjują i zrealizują, aby zapewnić aktywną promocję zatrudnienia, niwelowanie poziomu bezrobocia oraz jego negatywnych skutków. Cele te zostaną zrealizowane poprzez ukierunkowane i dedykowane działania, których zamiarem będzie zarówno utrzymanie istniejących miejsc pracy, wspieranie i inicjowanie tworzenia nowych miejsc pracy i podejmowania działalności gospodarczej oraz intensywny rozwój zasobów ludzkich na lokalnym rynku pracy.

Opracowany program zawiera zatem komplementarny zestaw działań podejmowanych na rzecz rynku pracy w powiecie żywieckim, ich zakres oraz sposób realizacji. Ponadto pozwala monitorować oraz kontrolować zaplanowane zadania i poziom osiągniętych rezultatów.

Niniejszy Program wyznaczając kierunki działań na lata 2024-2026 uwzględnia również możliwości ich modyfikacji w trakcie jego realizacji. Modyfikacja może nastąpić ze względu na zmianę uwarunkowań zewnętrznych oraz pojawiające się problemy, które nie zostały zdiagnozowane podczas jego przygotowywania. Oba warunki modyfikacji, traktowane łącznie lub osobno, stanowią podstawę weryfikowania założeń Programu oraz wprowadzania zmian i dostosowywania tych zapisów do pojawiających się problemów rynku pracy w powiecie żywieckim.

1. DEFINICJE POJĘĆ

W Programie Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy w Powiecie Żywieckim na lata 2024 –2026 zostały uwzględnione następujące pojęcia:

Osoba bezrobotna – w myśl ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, oznacza osobę o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 1 i 2 lit. a–g, i, j, l oraz osobę, o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. ha, która bezpośrednio przed rejestracją jako bezrobotna była zatrudniona nieprzerwanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres co najmniej 6 miesięcy, oraz osobę, o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 3 i 4, niezatrudnioną i nie wykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub w danej służbie albo innej pracy zarobkowej albo jeżeli jest osobą niepełnosprawną, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy, nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem uczącej się w szkołach dla dorosłych lub przystępującej do egzaminu eksternistycznego z zakresu programu nauczania tej szkoły oraz uczącej się w branżowej szkole II stopnia i szkole policealnej, prowadzącej kształcenie w formie stacjonarnej lub zaocznej, lub w szkole wyższej, gdzie studiuje na studiach niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania stałego lub czasowego powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli:

- ukończyła 18 lat,
- nie ukończyła 60 lat –kobieta lub 65 lat –mężczyzna,
- nie nabyła prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, renty rodzinnej w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę albo po ustaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, zaprzestaniu prowadzenia pozarolniczej działalności, nie pobiera nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, zasiłku macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego,
- nie nabyła prawa do emerytury albo renty z tytułu niezdolności do pracy, przyznanej przez zagraniczny organ emerytalny lub rentowy, w wysokości co

najmniej najniższej emerytury albo renty z tytułu niezdolności do pracy, których mowa w ustawie z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,

- nie jest właścicielem lub posiadaczem samoistnym lub zależnym nieruchomości rolnej, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2023r. poz. 1933), o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2ha przeliczeniowe lub nie podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2ha przeliczeniowe,)nie uzyskuje przychodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym z działów specjalnych produkcji rolnej, chyba że dochód z działów specjalnych produkcji rolnej, obliczony dla ustalenia podatku dochodowego od osób fizycznych, nie przekracza wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 2ha przeliczeniowych ustalonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o podatku rolnym, lub nie podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w takim gospodarstwie,
- nie złożyła wniosku o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej albo po złożeniu wniosku o wpis: zgłosiła do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej wniosek o zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej i okres zawieszenia jeszcze nie upłynął, albo nie upłynął jeszcze okres do, określonego w e wniosku o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, dnia podjęcia działalności gospodarczej,
- nie jest osobą tymczasowo aresztowaną lub nie odbywa kary pozbawienia wolności, z wyjątkiem kary pozbawienia wolności odbywanej poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego,
- nie uzyskuje miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych,
- nie pobiera na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłku stałego,

- nie pobiera, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania,
- nie pobiera po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego, o którym mowa w art. 70 Ust. 6,
- nie podlega, na podstawie odrębnych przepisów, obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników,
- nie pobiera na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów zasiłku dla opiekuna;

bezrobotny w szczególnej sytuacji na rynku pracy - bezrobotny do 30 roku życia, długotrwale bezrobotny, powyżej 50 roku życia, korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej, posiadający co najmniej jedno dziecko do 6. roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18. roku życia, niepełnosprawny.

poszukujący pracy – oznacza to osobę, o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 1–3 ww. ustawy, lub cudzoziemca – członka rodziny obywatela polskiego, poszukujących zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub innej formy pomocy określonej w ustawie, zarejestrowanych w powiatowym urzędzie pracy;

pracodawca - oznacza to jednostkę organizacyjną, chociażby nie posiadała osobowości prawnej, a także osobę fizyczną, jeżeli zatrudniają one co najmniej jednego pracownika,

oferta pracy – oznacza wolne od wymagań naruszających zasadę równego traktowania w zatrudnieniu, w rozumieniu przepisów prawa pracy, zgłoszenie przez pracodawcę do powiatowego urzędu pracy co najmniej jednego wolnego miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w określonym zawodzie lub specjalności celu uzyskania pomocy w znalezieniu odpowiedniego pracownika

instrumenty rynku pracy – Instrumentami rynku pracy wspierającymi podstawowe usługi rynku pracy są:

- finansowanie kosztów przejazdu do pracodawcy zgłaszającego ofertę pracy lub do miejsca pracy, odbywania stażu, przygotowania zawodowego dorosłych lub odbywania zajęć w zakresie poradnictwa zawodowego w związku ze skierowaniem przez powiatowy urząd pracy;
- finansowanie kosztów zakwaterowania w miejscu pracy osobie, która podjęła zatrudnienie lub inną pracę zarobkową, staż, przygotowanie zawodowe dorosłych

poza miejscem stałego zamieszkania, w przypadku skierowania przez powiatowy urząd pracy;

- dofinansowanie wyposażenia miejsca pracy, podjęcia działalności gospodarczej, kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa;
- refundowanie kosztów poniesionych z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem skierowanego bezrobotnego;
- finansowanie dodatków aktywizacyjnych;
- finansowanie kosztów zorganizowanego przejazdu bezrobotnych i poszukujących pracy, w związku z udziałem tych osób w targach pracy i giełdach pracy organizowanych przez wojewódzki urząd pracy w ramach pośrednictwa pracy, w szczególności prowadzonego w ramach sieci EURES.

Instrumenty te umożliwiają aktywizację zawodową osób bezrobotnych wymagających wsparcia celem doprowadzenia do zatrudnienia, a tym samym zwiększenia poziomu efektywności działań urzędu. Stosowanie instrumentów rynku pracy wpływa pobudzająco na podmioty gospodarcze przyczyniając się do powstawania nowych miejsc pracy poprzez możliwość uzyskania przez pracodawców wsparcia finansowego zmniejszającego koszty zatrudnienia, bądź minimalizującego koszty utworzenia stanowiska pracy;

usługi rynku pracy - podstawowymi usługami rynku pracy są:

- pośrednictwo pracy,
- poradnictwo zawodowe,
- organizacja szkoleń,

pośrednictwo pracy polega w szczególności na udzielaniu pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia oraz pracodawcom w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych; pozyskiwaniu ofert pracy; upowszechnianiu ofert pracy, w tym przez przekazywanie ofert pracy do internetowej bazy ofert pracy udostępnianej przez ministra właściwego do spraw pracy, udzielaniu pracodawcom informacji o kandydatach do pracy, w związku ze zgłoszoną ofertą pracy, informowaniu bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pracodawców o aktualnej sytuacji i przewidywanych zmianach na lokalnym rynku pracy; inicjowaniu i organizowaniu kontaktów bezrobotnych poszukujących pracy z pracodawcami, współdziałaniu powiatowych urzędów pracy w zakresie wymiany informacji o możliwościach uzyskania zatrudnienia i szkolenia terenie ich działania, informowaniu bezrobotnych o przysługujących im prawach i obowiązkach.

pośrednictwo pracy EURES – realizowane jest przez europejskie służby zatrudnienia

państw UE/EFTA i obejmuje działania pośrednictwa pracy związane swobodnym przepływem pracowników oraz inne usługi świadczone w ramach sieci EURES, określone w przepisach Unii Europejskiej.

poradnictwo zawodowe polega na świadczeniu pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w wyborze odpowiedniego zawodu lub miejsca pracy oraz w planowaniu rozwoju kariery zawodowej, a także na przygotowywaniu do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu pracy, w szczególności na: udzielaniu informacji o zawodach, rynku pracy, możliwościach szkolenia kształcenia, umiejętnościach niezbędnych przy aktywnym poszukiwaniu pracy i samozatrudnieniu, udzielaniu porad z wykorzystaniem standaryzowanych metod ułatwiających wybór zawodu, zmianę kwalifikacji, podjęcie lub zmianę pracy, w tym badaniu kompetencji, zainteresowań i uzdolnień zawodowych, kierowaniu na specjalistyczne badania psychologiczne i lekarskie umożliwiające wydawanie opinii o przydatności zawodowej do pracy i zawodu albo kierunku szkolenia, inicjowaniu, organizowaniu i prowadzeniu grupowych porad zawodowych dla bezrobotnych i poszukujących pracy. Pracodawcom służy pomocą w doborze kandydatów do pracy spośród bezrobotnych i poszukujących pracy, we wspieraniu rozwoju zawodowego pracodawcy i jego pracowników przez udzielanie porad zawodowych. Ponadto w ramach poradnictwa zawodowego są inicjowane, organizowane i prowadzone szkolenia z zakresu umiejętności poszukiwania pracy. Poradnictwo zawodowe jest świadczone w formie porady indywidualnej lub grupowej.

organizacja szkoleń - szkolenia inicjowane, organizowane i finansowane przez powiatowe urzędy pracy stanowią jeden z elementów kształcenia ustawicznego. Zalicza się je do form kształcenia formalnego, które prowadzone jest w placówkach oświatowych i ośrodkach szkoleniowych oraz kończy się uzyskaniem poświadczenia nabytych kwalifikacji (dyplom, zaświadczenie, świadectwo itp.), głównym celem tej usługi jest zwiększenie szans na podjęcie zatrudnienia osób pozostających bez pracy oraz podnoszenie kwalifikacji zawodowych.

Program Aktywizacja i Integracja - to działania w zakresie aktywizacji zawodowej i integracji społecznej osób bezrobotnych realizowane przez powiatowy urząd pracy samodzielnie lub we współpracy z ośrodkiem pomocy społecznej. Na program składają się dwa bloki działań obejmujące aktywizację zawodową (realizacja prac społecznie użytecznych) oraz reintegrację społeczną.

Gwarancja dla młodzieży - to zapewnienie wszystkim młodym osobom w wieku do 25 lat dobrej jakości oferty zatrudnienia, dalszego kształcenia, przyuczenia do zawodu

lub stażu w ciągu czterech miesięcy od utraty pracy lub zakończenia kształcenia formalnego.

Młodzież NEET - tj. osoba w wieku 15-29 lat, która spełnia jednocześnie 3 warunki:

- **nie pracuje** (tj. jest bezrobotna lub bierna zawodowo);
- **nie kształci się** (nie uczestniczy w kształceniu formalnym w trybie stacjonarnym albo zaniedbuje obowiązek szkolny lub nauki);
- **nie szkoli się** (tj. nie uczestniczy w pozaszkolnych zajęciach mających na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych, potrzebnych do wykonywania pracy)

2. ADRESACI ORAZ PARTNERZY PROGRAMU

Adresaci Programu:

- **osoby bezrobotne**
- **osoby poszukujące pracy**
- **pracodawcy.**

Partnerzy / realizatorzy programu:

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej

zakres współpracy: aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym, wzajemna wymiana informacji o formach aktywizacji stosowanych wobec wspólnych klientów, realizowanych projektach i programach.

2. Jednostki szkoleniowe

zakres współpracy: przygotowanie ofert kursów i szkoleń odpowiadających potrzebom lokalnego rynku pracy, realizacja szkoleń w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego.

3. Agencje zatrudnienia

zakres współpracy: realizacja zleconych działań aktywizacyjnych, pośrednictwo pracy, pośrednictwo pracy za granicą u pracodawców zagranicznych, poradnictwo zawodowe, doradztwo personalne.

4. Centrum Integracji Społecznej (CIS)

zakres współpracy: reintegracja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, wypłata świadczeń integracyjnych dla uczestników CIS.

5. Instytucje dialogu społecznego (w tym organizacje pracodawców, związki zawodowe, organizacje pozarządowe)

zakres współpracy: m.in. przygotowanie i wdrażanie inicjatyw generujących nowe miejsca pracy, wymiana informacji na temat popytu i podaży pracy.

3. SYTUACJA NA LOKALNYM RYNKU PRACY

W 2022 i 2023r. wpływ na lokalny rynek pracy miało wiele czynników m.in.: wojna na Ukrainie, napływ obywateli Ukrainy, wysokie ceny energii i surowców, czy też szybko rosnąca inflacja, której konsekwencją były większe oczekiwania płacowe. Wielu lokalnych pracodawców pomimo utrudnień, które przyniosła w poprzednich latach pandemia koronawirusa, ustabilizowało swoją sytuację na rynku pracy i nadal oferują zatrudnienie. Ponadto uproszczenie procedury podejmowania pracy przez obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym sprawiło, że znaczna część Firm kierowała swoje działania rekrutacyjne do ukraińskich pracowników i oferowała pracę w branży automotive, budowlanej, transportowej czy gastronomicznej. Należy dodać, że obywatele Ukrainy, zgodnie z wprowadzonymi rozwiązaniami prawnymi, mogli również zarejestrować się jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy i korzystać z usług rynku pracy oraz wspierających zatrudnienie form aktywizacji zawodowej, oferowanych przez PUP w Żywcu.

W 2023r. do Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu zgłoszono 2769 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, z czego: 2485 stanowiły oferty zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, natomiast 284 stanowiły miejsca aktywizacji zawodowej. Liczba ta w porównaniu do 2022r. wzrosła o 332 miejsca pracy i aktywizacji zawodowej.

Z analizy krajowych ofert pracy zgłoszonych do tutejszego Urzędu w 2023r. wynika, że pracodawcy najczęściej poszukiwali kandydatów do pracy na stanowiska: kierowca C+E, sprzedawca, mechanik pojazdów samochodowych, psycholog, kucharz, pomoc kuchenna, fizjoterapeuta, nauczyciel przedszkola, monter sieci i instalacji sanitarnych, operator koparki, kasjer, murarz, operator maszyn, operator autoklawu, kelner, pomocniczy robotnik budowlany.

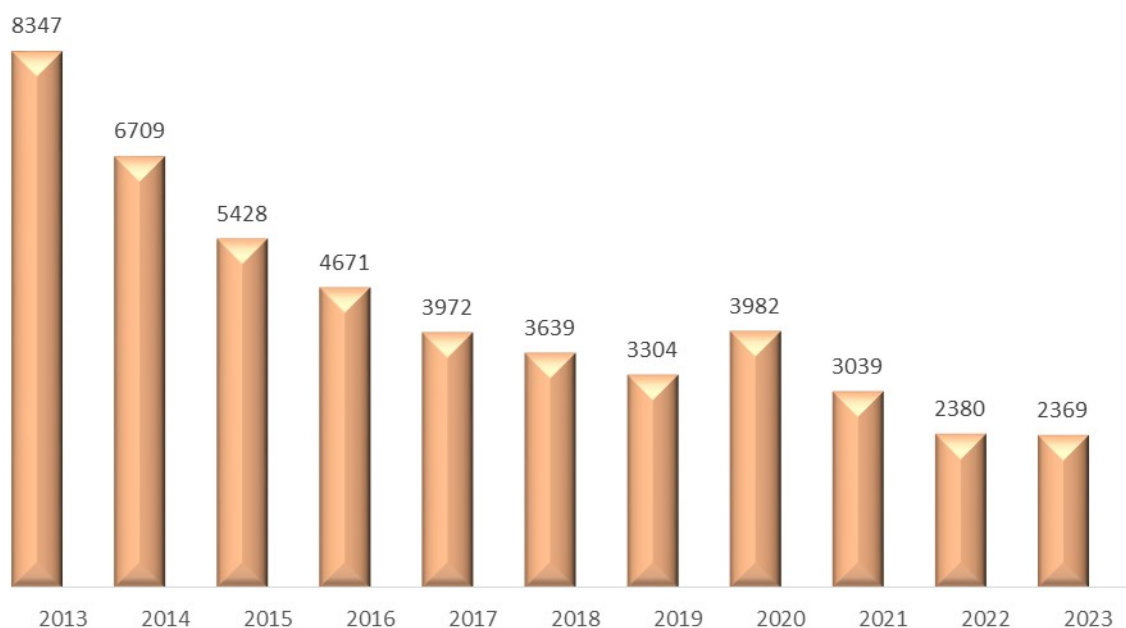
Zgodnie z wynikami Barometru zawodów w powiecie żywieckim na 2023r. deficyt zawodów stanowiły następujące grupy: kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, kucharze, lekarze, logopedzi i audiofonolodzy, pielęgniarki i położne, psycholodzy i psychoterapeuci, robotnicy budowlani. Z kolei według przeprowadzonego badania Barometru zawodów w powiecie żywieckim na 2024r. przewiduje się, że w znacznej większości zawodów popyt zrównoważy się z podażą pracy. Prognozuje się, że zawodami deficytowymi będą następujące grupy: betoniarze i zbrojarze, cieśle i stolarze budowlani, elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy, kierowcy autobusów, kierowcy samochodów i ciągników siodłowych, kucharze, lekarze, monterzy instalacji budowlanych, murarze i tynkarze, nauczyciele praktycznej nauki zawodów, nauczyciele przedmiotów zawodowych, opiekunowie osoby starszej i niepełnosprawnej, piekarze, i położne, pracownicy i położne,

pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie, pracownicy służb mundurowych, psycholodzy i psychoterapeuci, robotnicy budowlani, samodzielni księgowi, spawacze, sprzedawcy i kasjerzy, szefowie kuchni, ślusarze. Na 2024r. nie przewiduje się zawodów nadwyżkowych.

3.1. WIELKOŚĆ BEZROBOCIA

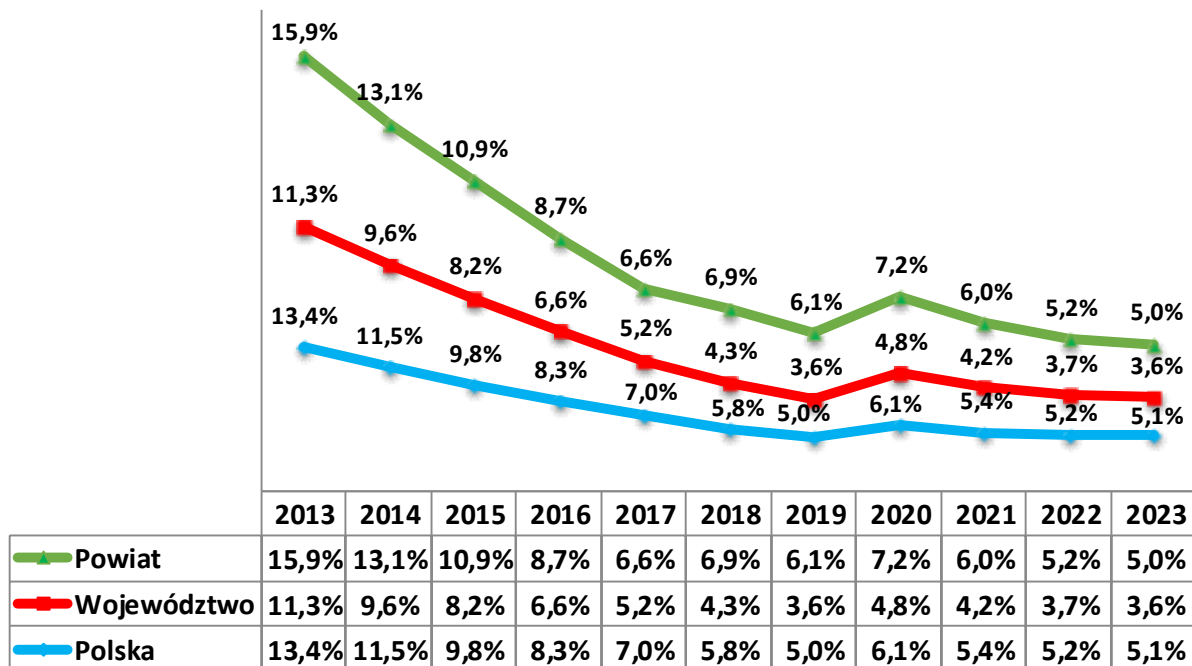
Analizując rynek pracy w powiecie żywieckim w 2023 roku możemy zauważyć spadek liczby osób bezrobotnych. Na dzień 31.12.2023r. ta wynosiła 2369 osób i w porównaniu do końca 2022r. zmniejszyła ona o 11 osób. Natomiast biorąc pod uwagę dane z końca 2021r. obserwujemy że liczba osób bezrobotnych jest mniejsza o 670 osób.

Wykres Nr 1. Liczba bezrobotnych w powiecie żywieckim według stanów na dzień 31 grudnia w latach 2013 – 2023

Zmniejszenie liczby zarejestrowanych bezrobotnych przełożyło się na spadek stopy bezrobocia. Szczegółowe dane obrazujące stopę bezrobocia w odniesieniu do województwa i kraju przedstawia poniższy wykres.

Wykres Nr 2. Stopa bezrobocia w poszczególnych miesiącach 2013 i 2023 roku w powiecie żywieckim, woj. śląskim i Polsce.

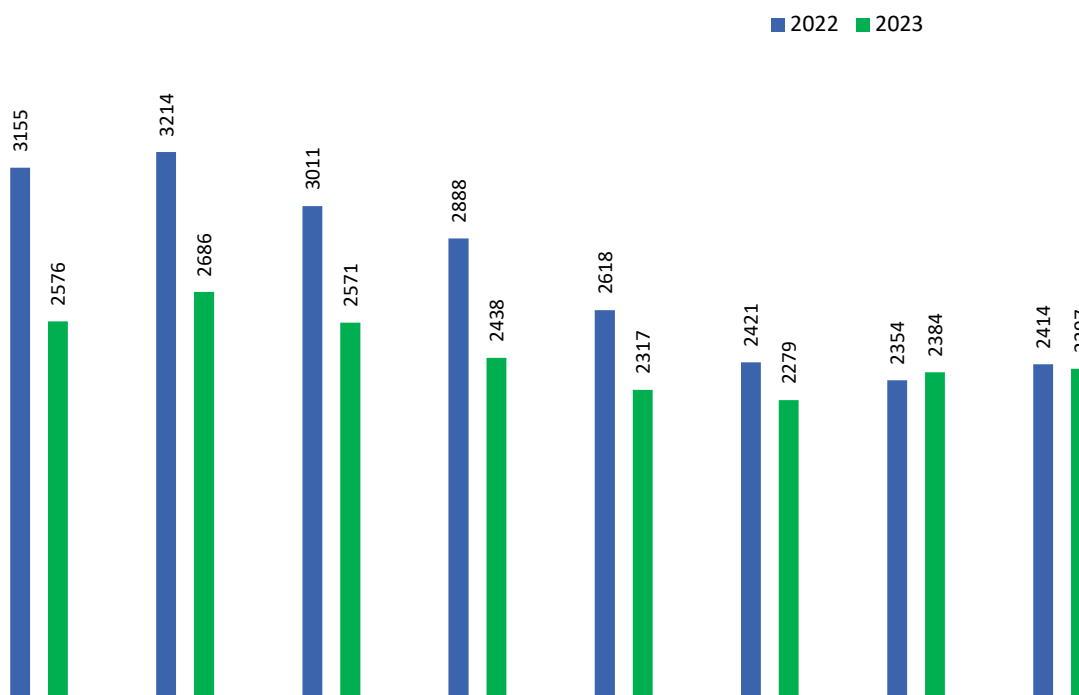

3.2. AKTUALNE ZJAWISKA NA LOKALNYM RYNKU PRACY

Analiza danych statystycznych za rok 2023 wykazała, że w miesiącu lutym ilość osób zarejestrowanych w Urzędzie była najwyższa – **2 686 osób**, natomiast najniższa w czerwcu – **2 279 osób**.

Na kolejnym wykresie przedstawiono jak kształtowała się liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w poszczególnych miesiącach roku 2022 i 2023.

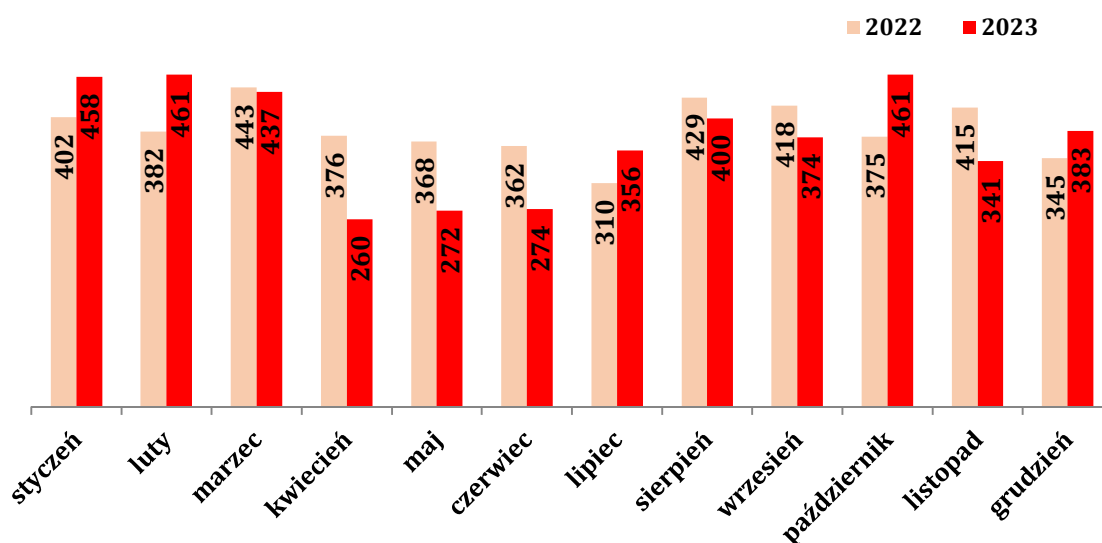
Wykres Nr 3. Bezrobocie w poszczególnych miesiącach w latach 2022 - 2023 w powiecie żywieckim.

Liczba osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żywcu w miesiącach: styczniu, lutym i marcu zarówno w 2022r., jak i 2023r., utrzymywała się na podobnym poziomie. Taka tendencja występuje od kilku lat i wynika m.in. z faktu, że wiele umów o pracę ulega rozwiązaniu z końcem roku kalendarzowego, co powoduje, że osoby bez pracy decydują się na w urzędach pracy. Z kolei od miesiąca kwietnia obserwujemy spadek liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych lub utrzymywanie się na zbliżonym poziomie. Sytuacja ta związana jest z sezonowością zatrudnienia i oferowaniem pracy w miesiącach wiosenno-letnich m.in.: w branżach budowlanej, ogrodniczej, gastronomiczno-hotelarskiej.

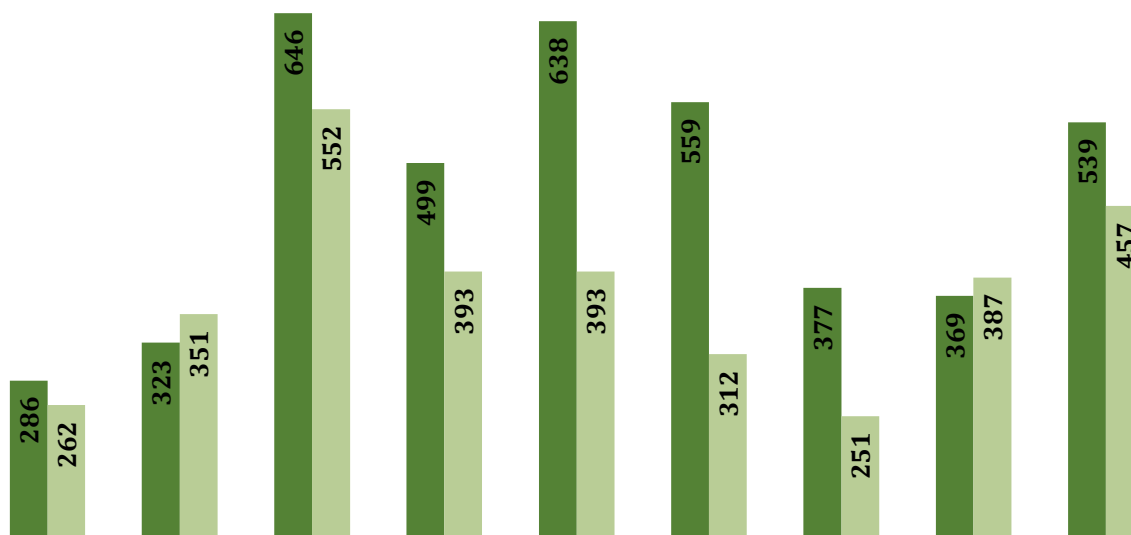
Analizując stan bezrobocia w powiecie żywieckim należy również przedstawić napływ i odpływ liczby osób bezrobotnych z rejestru tutejszego Urzędu. Napływ do bezrobocia oznacza liczbę osób, które w danym okresie zostały zarejestrowane w urzędzie, natomiast odpływ z bezrobocia - liczbę osób, które w badanym okresie zostały z różnych przyczyn wyłączone z ewidencji osób bezrobotnych urzędu. Zmiany liczby bezrobotnych zarejestrowanych w czasie to dynamika bezrobocia, która wskazuje natężenie zmian zjawiska bezrobocia w poszczególnych okresach w odniesieniu do okresów wcześniejszych.

Wykres Nr 4. Napływ osób bezrobotnych w powiecie żywieckim w latach 2022-2023

W 2022 roku największy napływ osób bezrobotnych odnotowano w miesiącu marcu (443) i sierpniu (429), natomiast w 2023r. w lutym (461) i październiku (461). W 2022r. najmniejszy napływ osób bezrobotnych odnotowano w miesiącu lipcu, a w roku 2023 – kwietniu, a następnie w maju.

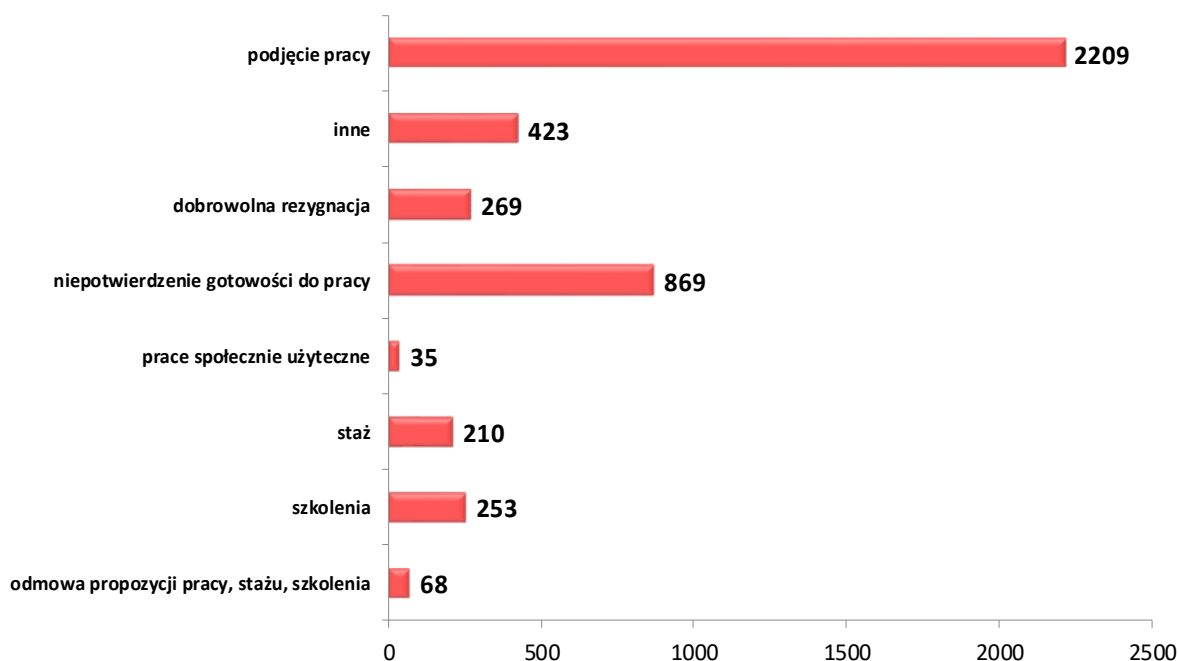
Wykres Nr 5. Odpływ osób bezrobotnych w powiecie żywieckim w latach 2022-2023

Najwięcej osób bezrobotnych zostało wyłączonych z rejestru tutejszego Urzędu odpowiednio: w 2022r w miesiącach marcu (646) i maju (638), natomiast w 2023r. w marcu (552) i październiku (471).

Przyczyny wyłączeń z rejestru osób bezrobotnych mogą być różne, co obrazuje poniższy wykres.

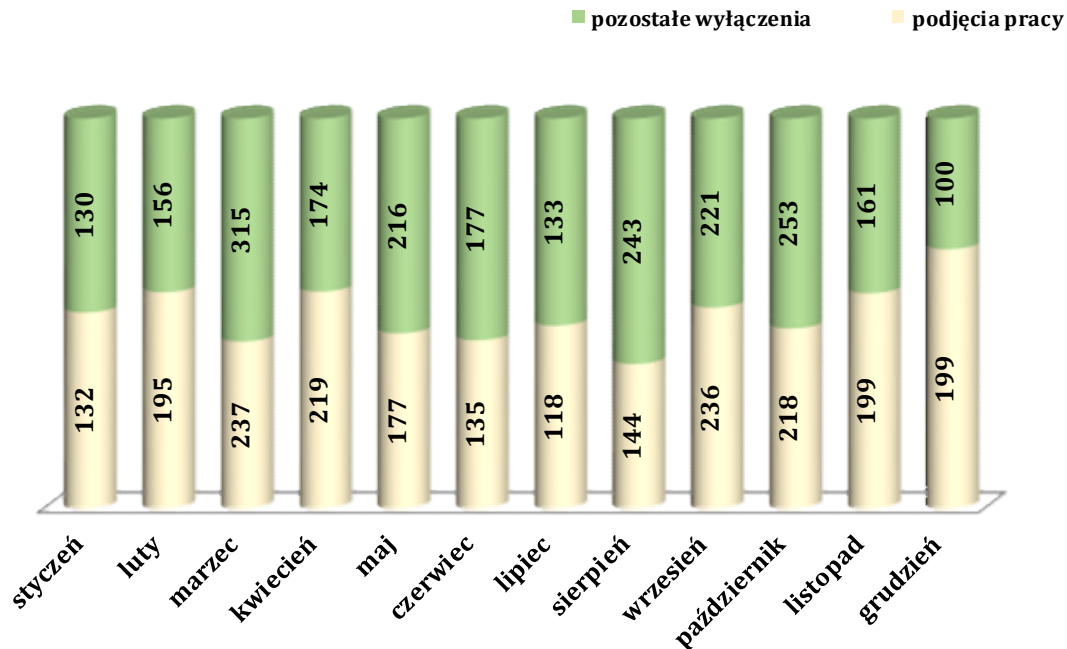
Wykres Nr 6. Rozliczenie „odpływu” bezrobotnych w powiecie żywieckim w 2023 roku (wybrane przyczyny wyłączeń)

Dominującą przyczyną wyłączeń z ewidencji osób bezrobotnych tutejszego Urzędu w 2023r. było:

- podjęcie pracy – 2 209 osób;
- niepotwierdzenie gotowości do pracy (niezgłoszenie na termin) – 869 osób.

Wykres Nr 7. Podjęcia pracy na tle ogółu wyłączeń z ewidencji osób bezrobotnych w 2023 roku.

Zaznaczyć należy fakt, iż podjęcia pracy we wszystkich miesiącach ubiegłego roku stanowiły główną przyczynę utraty statusu osoby bezrobotnej i w miesiącu grudniu stanowiły one 66,55% wszystkich wyłączeń.

3.3. STRUKTURA BEZROBOCIA

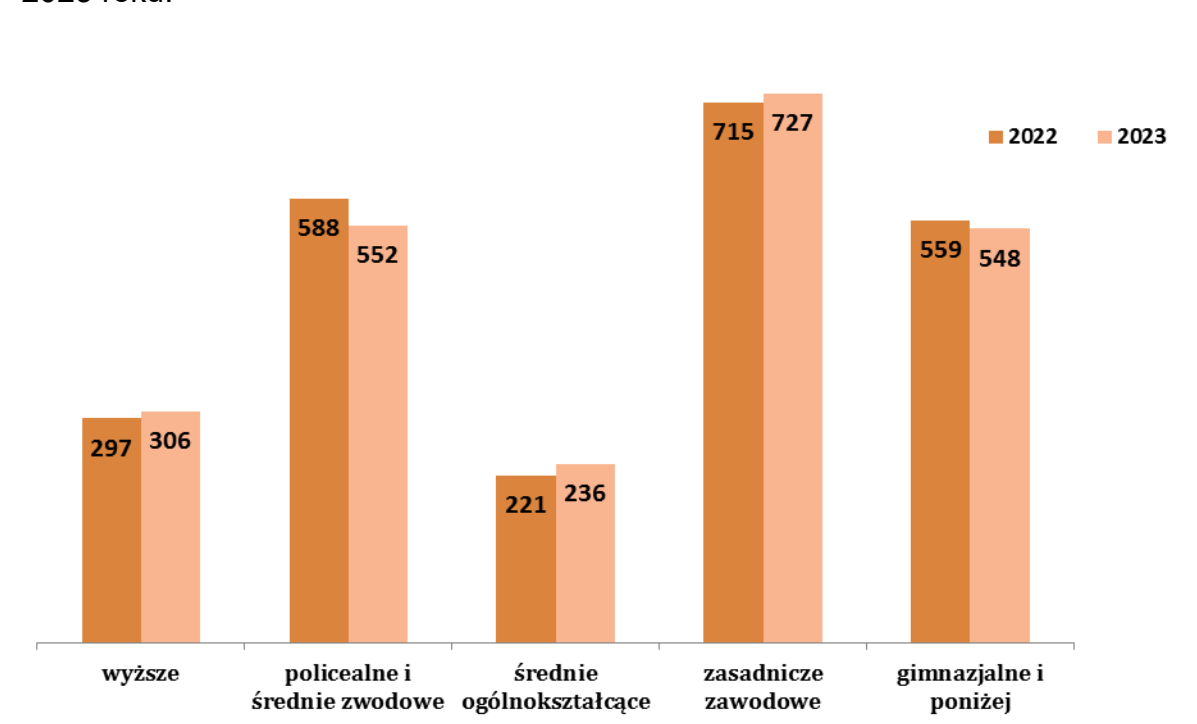
Charakter bezrobocia obrazują dane statystyczne dotyczące struktury zarejestrowanych osób bezrobotnych. Podziału można dokonać m.in. na:

- ✓ bezrobotnych według wykształcenia,
- ✓ bezrobotnych według wieku,
- ✓ bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy,
- ✓ bezrobotnych według płci,
- ✓ bezrobotnych według stopnia niepełnosprawności.

Struktura osób bezrobotnych według wykształcenia

Ilościowy udział osób bezrobotnych w poszczególnych kategoriach wykształcenia w latach 2022-2023 utrzymuje się na poziomie zbliżonym.

Wykres Nr 8. Struktura osób bezrobotnych według wykształcenia stan na koniec 2022 i 2023 roku.

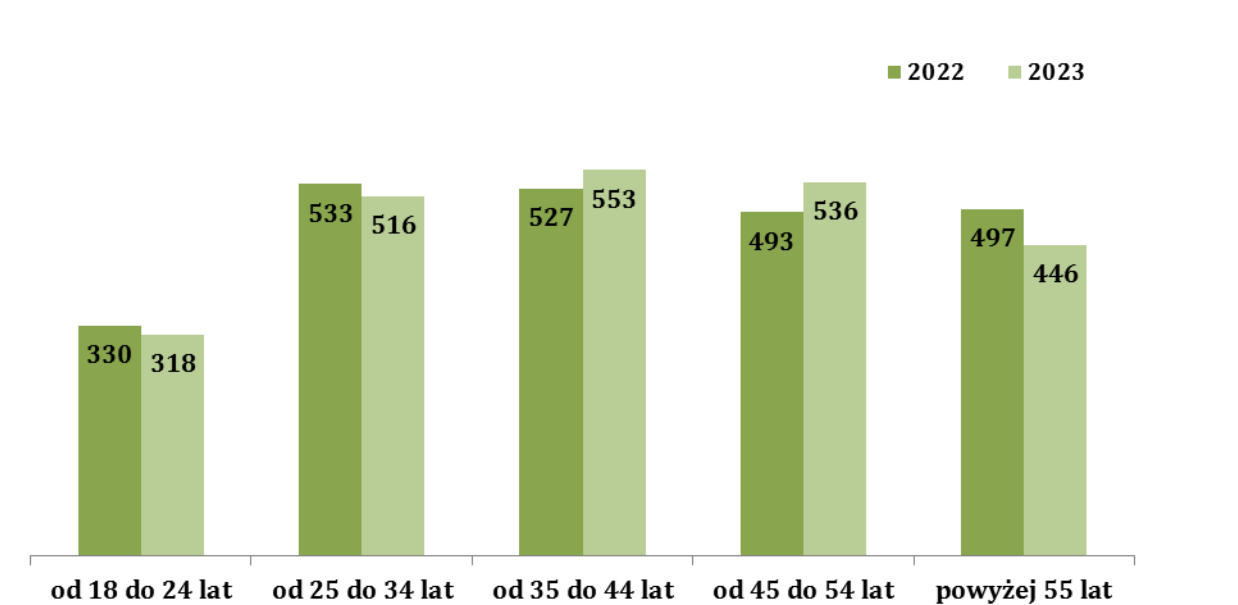

Większość osób bezrobotnych zarejestrowanych w powyższych latach to osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia tj. gimnazjalnym i poniżej oraz zasadniczym zawodowym. Najmniej liczną grupę bezrobotnych stanowią osoby, posiadające wykształcenie średnie ogólnokształcące.

Struktura osób bezrobotnych według wieku

Porównując strukturę zarejestrowanych osób bezrobotnych w powiecie żywieckim w końcu roku 2023 do tożsamyh danych z 2022 roku obserwujemy, iż największy wzrost ilości zarejestrowanych bezrobotnych nastąpił wśród osób w wieku średnim tj. od 35 lat do 44 lat oraz 45 lat do 54 lat. Natomiast w pozostałych grupach w 2023r. należy zauważyć spadek zarejestrowanych bezrobotnych.

Wykres Nr 9. Struktura osób bezrobotnych według wieku - stan na koniec 2022 i 2023 roku.

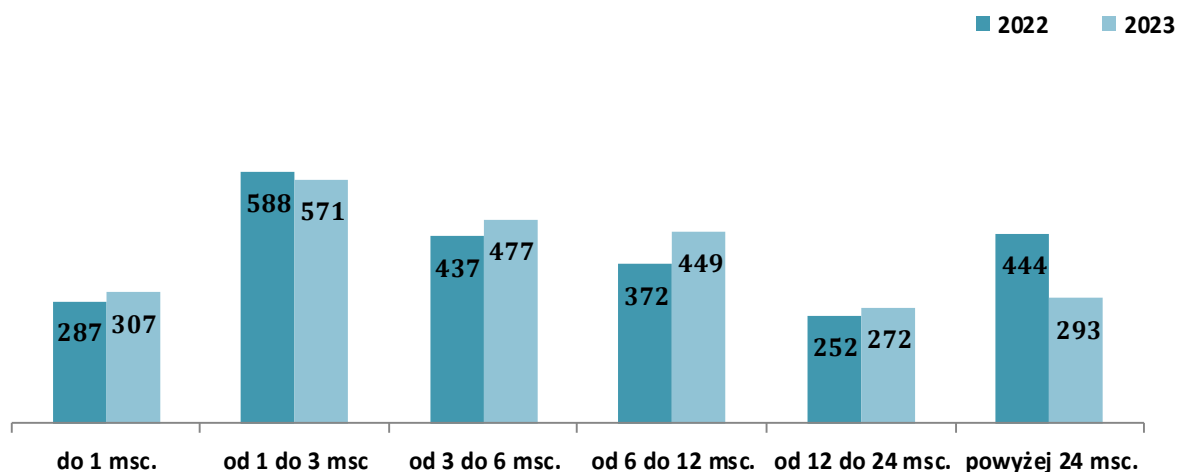

Przyczyną bezrobocia wśród wskazanych wyżej 2 grup osób bezrobotnych: od 35 lat do 44 lat oraz 45 lat do 54 lat, mogą być m.in. zdezaktualizowane kwalifikacje zawodowe lub brak znajomości nowych technologii. Należy także zaznaczyć, że osoby z powyższych grup są niechętnie zatrudniane przez pracodawców z uwagi na ich wiek. Wśród pracodawców istnieje bowiem dość powszechne przekonanie, iż starsi pracownicy nie posiadają odpowiednich kompetencji, mają trudności w uczeniu się nowych rzeczy oraz nie są w wystarczającym stopniu podatni na zmiany. Wskazane grupy mogą wpisywać się zatem do grup szczególnie zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Struktura osób bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy

Czas pozostawania bez pracy dla osób bezrobotnych ma szczególne znaczenie, bowiem wpływa on bezpośrednio nie tylko na sytuację ekonomiczną tej osoby, ale również znajduje swoje odzwierciedlenie w zmniejszającej się możliwości znalezienia zatrudnienia. Długi okres pozostawania bez pracy doprowadzić może do braku gotowości do jej podjęcia, a także stopniowego spadku motywacji do poszukiwania pracy. W rejestrze osób bezrobotnych coraz częściej dominują osoby wielokrotnie poddawane próbom aktywizacji, w większości długotrwale bezrobotne oraz w wieku niemobilnym (osoby powyżej 50 roku życia, osoby z niepełnosprawnościami, osoby zgłaszające problemy zdrowotne), których aktywizacja jest szczególnie trudna i rzadziej prowadzi do ostatecznego i pożądanego efektu końcowego jakim jest podjęcie pracy.

Wykres Nr 10. Struktura osób bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy - stan na koniec 2022 i 2023 roku.

Analizując czas pozostawania bez pracy osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żywcu, zauważamy, iż w latach 2022-2023 najbardziej liczną grupę stanowiły osoby będące bezrobotnymi w przedziale 1-3 miesięcy. Natomiast na koniec 2023r. można zaobserwować wzrost liczby osób bezrobotnych pozostających bez pracy: od 3 do 6 miesięcy, od 6 do 12 miesięcy oraz od 12 do 24 miesięcy.

Znaczny spadek osób bezrobotnych pozostających bez pracy na koniec 2023r. nastąpił w przedziale – powyżej 24 miesięcy, w porównaniu do 2022r. liczba ta zmniejszyła się o 155 osób. Należy także zauważyć, że osoby pozostające w rejestrze tutejszego Urzędu od 12 do 24 miesięcy w powyższych latach stanowiły najmniejszą liczbę spośród prezentowanych wyżej przedziałów. Wskazane grupy klasyfikuje się jak osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Z uwagi na bariery utrudniające wejście lub powrót na rynek pracy tutejszy Urząd dokłada wszelkich starań, aby dokonać doboru metod wsparcia, które będą adekwatne do potrzeb ww. osób.

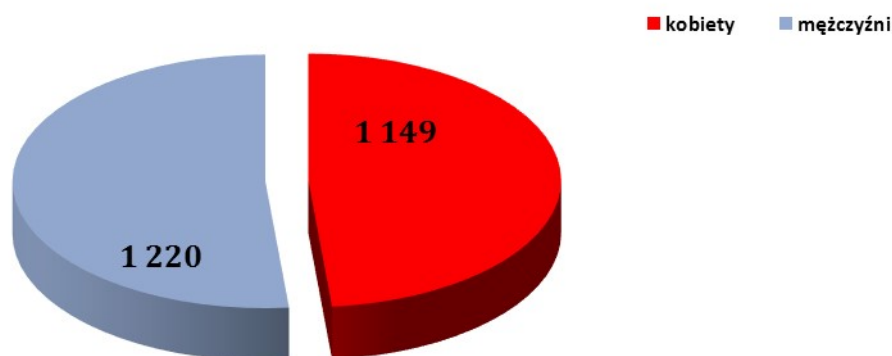
Struktura osób bezrobotnych według płci

Biorąc pod uwagę płeć osób bezrobotnych w ostatnich latach w rejestrze tutejszego Urzędu większą grupę stanowiły kobiety. Zjawisko to zazwyczaj wynikało z większej liczby lepiej opłacanych ofert pracy dla mężczyzn, jak również mniejszej gotowości do aktywności zawodowej wśród kobiet np. ze względu na opiekę nad dziećmi, osobą starszą. Jednakże

według danych na dzień 31.12.2023r. wśród osób bezrobotnych przeważali mężczyźni – 1220 osób.

Transformacja cyfrowa i automatyzacja stwarzają szanse rozwoju, m.in. poprzez podwyższenie lub zmianę kwalifikacji zawodowych, dają także możliwość zwiększenia zatrudnienia kobiet. Coraz więcej branż otwiera się na kobiety, a przykładem jest m.in.: branża logistyczna, produkcyjna, transportowa czy budowlana, które nadal kojarzone są jako „męskie”. Poprawa sytuacji kobiet na rynku pracy zależy także od samych kobiet, które bardzo często mają niższe oczekiwania finansowe, nie doceniają swoich kompetencji, aplikując na niższe stanowiska. Ustępują pola mimo wysokich kompetencji.

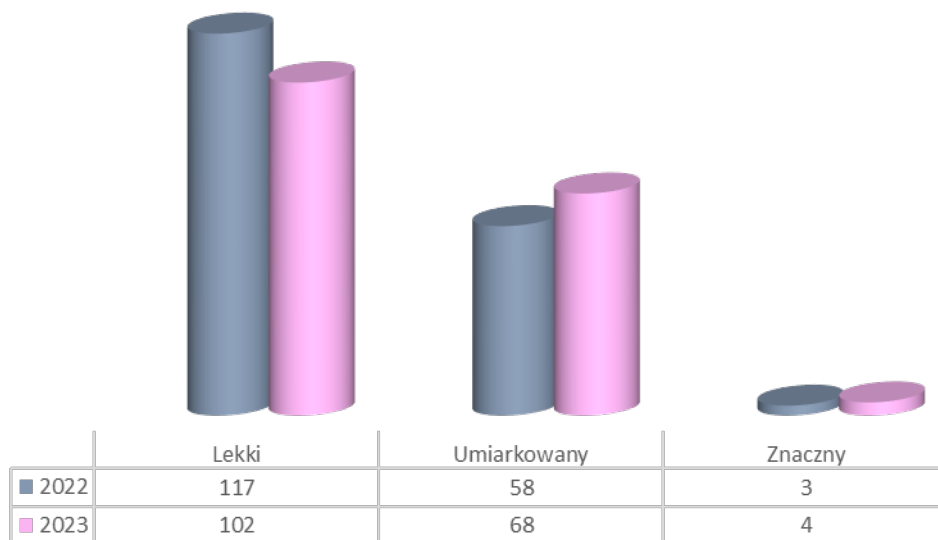
Wykres Nr 11. Struktura osób bezrobotnych według płci - stan na koniec 2023 roku.

Struktura osób bezrobotnych według stopnia niepełnosprawności.

Liczba osób bezrobotnych ze stopniem niepełnosprawności zarejestrowanych w PUP w Żywcu na koniec 2023r. wynosiła 174 osoby i w stosunku do 2022r. uległa zmniejszeniu o 4 osoby.

Wykres Nr 12. Stopień niepełnosprawności osób bezrobotnych będących w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu stan na koniec grudnia za lata 2022-2023

Zatrudnianie osób niepełnosprawnych często napotyka na przeszkodę w postaci stereotypów wynikających często z niewiedzy i braku odpowiednich informacji. Są to stereotypy dotyczące tego, kim jest osoba niepełnosprawna, jakim jest pracownikiem i jakie są konsekwencje jej zatrudnienia. Powodują one, że wielu pracodawców, nie mając nigdy bliższych kontaktów z osobami niepełnosprawnymi, z góry wyklucza możliwość ich zatrudnienia.

Istotnym czynnikiem wpływającym na zatrudnienie osób niepełnosprawnych w firmach i instytucjach z otwartego rynku pracy jest rodzaj niepełnosprawności. Panuje opinia, że osoby niewidome, upośledzone umysłowo, chore psychicznie, głuche i poruszające się na wózku inwalidzkim właściwie nie kwalifikują się na pracownika zakładu pracy.

Zwiększenie poziomu aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych wymaga od tutejszego Urzędu szeregu działań przygotowujących go do podjęcia zatrudnienia. Usługi, takie jak pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, organizacja szkoleń czy też pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy, są punktem wyjścia w projektowaniu działań dla osób niepełnosprawnych.

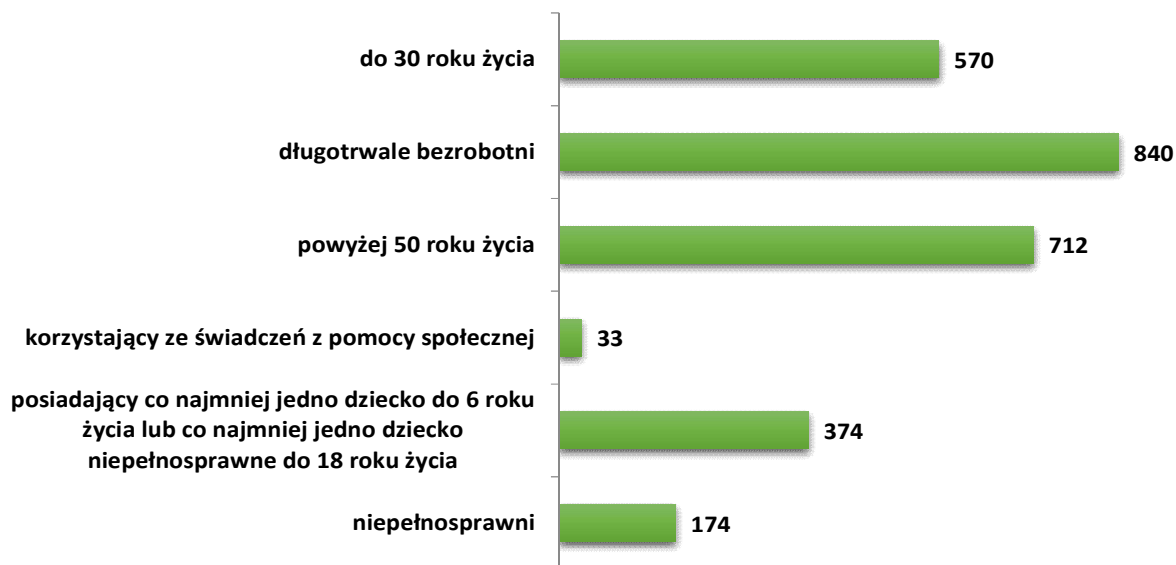
3.4. OSOBY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy precyzyjnie określa kilka kategorii osób, które klasyfikuje się jak osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy, tj:

1. bezrobotni do 30 roku życia,
2. bezrobotni długotrwale,
3. bezrobotni powyżej 50 roku życia,
4. bezrobotni korzystającym ze świadczeń z pomocy społecznej,
5. bezrobotni posiadającym co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia,
6. bezrobotni niepełnosprawni.

Największą grupę osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec 2023r. stanowiły osoby długotrwale bezrobotne oraz powyżej 50 roku życia.

Wykres Nr 13. Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy stan na koniec grudnia 2023r.

Powiatowy Urząd Pracy w Żywcu podejmuje wszelkie działania mające na celu aktywizację osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy poprzez oferowanie im dostępnych usług i instrumentów rynku pracy.

4. DIALOG SPOŁECZNY I PARTNERSTWO NA RZECZ RYNKU PRACY

Skuteczne rozwiązywanie problemów rynku pracy oraz tworzenie miejsc pracy wymaga współpracy i partnerskich działań samorządowych władz lokalnych, partnerów społecznych, organizacji pozarządowych, pracodawców, osób pracujących, instytucji oświatowych i innych. Zakłada się, że partnerami na rzecz realizacji zadań określonych w niniejszym programie będą m. in.:

- Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej;
- Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach;
- Starostwo Powiatowe w Żywcu;
- pracodawcy;
- gminy powiatu żywieckiego;
- ośrodki pomocy społecznej;
- inne urzędy pracy;
- Powiatowa Rada Rynku Pracy;
- Ochotnicze Hufce Pracy;
- jednostki szkolące;
- agencje zatrudnienia;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie;
- Centrum Integracji Społecznej
- inne jednostki i organizacje społeczne działające na lokalnym rynku pracy.

5. KIERUNKI DZIAŁAŃ

Program Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy w Powiecie Żywieckim na lata 2024–2026 jest dokumentem informującym o tym, jak polityka zatrudnienia w powiecie żywieckim odpowiada na wyzwania wynikające z priorytetów, celów i wytycznych szerszych dokumentów programowych, określających kształt europejskiej, krajowej i regionalnej polityki zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich.

Podstawowym celem Programu jest zwiększenie poziomu aktywności i mobilności zawodowej mieszkańców powiatu żywieckiego, a w szczególności osób bezrobotnych, które w większym stopniu zagrożone są marginalizacją społeczną. Cele strategiczne Programu zostaną przedstawione w dalszej części opracowania.

Z uwagi na to, że program ukierunkowany jest przede wszystkim na prowadzenie działań na rzecz ograniczania poziomu bezrobocia, poprawy zatrudnialności, rozwoju przedsiębiorczości i zdolności adaptacyjnych przedsiębiorstw Powiatowy Urząd Pracy w Żywcu zakłada oferowanie podstawowych usług i instrumentów rynku pracy oraz innych form aktywizacji zawodowej, finansowanych ze środków Funduszu Pracy oraz Europejskiego Funduszu Społecznego+. Jednakże katalog planowanych zadań nie pozostaje zamknięty. Podejmowane będą również działania zmierzające do zwiększenia oferty aktywnych programów rynku pracy, innych form wspierających, których realizacja będzie możliwa dzięki kompleksowej informacji i promocji. Poniżej zostaną przedstawione propozycje nowych rozwiązań.

I. WSPARCIE FINANSOWE DLA PODMIOTÓW DZIAŁAJACYCH W OBSZARZE EKONOMII SPOŁECZNEJ

W dniu 30 października 2022r. weszła w życie ustawa z dnia 5 sierpnia 2022r. o ekonomii społecznej, (Dz.U. z 2022 r., poz. 1812), która wprowadziła zmiany w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, dotyczące dysponowania środkami Funduszu Pracy za pośrednictwem Powiatowych Urzędów Pracy i nałożyła realizację nowych, dodatkowych instrumentów.

Ekonomia społeczna - to sfera aktywności obywatelskiej, która poprzez działalność ekonomiczną i działalność pożytku publicznego służy: integracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych marginalizacją społeczną, tworzeniu miejsc pracy, świadczeniu usług społecznych użyteczności publicznej (na rzecz interesu ogólnego) oraz rozwojowi lokalnemu. To uzupełnienie sektora prywatnego i publicznego. Pomaga

zapobiegać wykluczeniu społecznemu, rozwijać pasje i tym samym tworzyć miejsca pracy w podmiotach ekonomii społecznej. Podmioty działające w obszarze ekonomii społecznej:

- **Przedsiębiorstwa Społeczne /PS/**,
- **Podmioty Ekonomii Społecznej /PES/**.

Przedsiębiorstwa Społeczne - to podmioty ekonomii społecznej, które prowadzą działalność gospodarczą zarejestrowaną w KRS lub działalność odpłatną pożytku publicznego lub inną działalność odpłatną, jeśli spełniają warunki określone w ust. 2, art. 4 ust. 1 oraz art. 5–9 określone w Ustawie o ekonomii społecznej :

1. zatrudniają co najmniej 30% osób, które znalazły się w trudnej sytuacji, np. osoby niepełnosprawne, osoby bezrobotne);
2. zatrudniają co najmniej 3 pracowników;
3. nie dystrybuują zysku pomiędzy udziałowców, akcjonariuszy lub pracowników, ale przeznaczają go na rozwój firmy lub na reintegrację zawodową i społeczną;
4. posiadają organ konsultacyjno-doradczy;
5. osoby zatrudnione świadczą pracę w oparciu o umowę o pracę, stosunek służbowy, umowę o pracę nakładczą, umowę cywilnoprawną lub działalność gospodarczą;
6. prowadzą z osobami uzgodniony proces reintegracyjny, mający na celu zdobycie lub odzyskanie kwalifikacji zawodowych lub kompetencji społecznych

Podmioty Ekonomii Społecznej to:

- podmioty działające w sferze pożytku publicznego (np. stowarzyszenia, fundacje, Koła Gospodyń Wiejskich, kluby sportowe) te podmioty mogą stać się przedsiębiorstwami społecznymi, o ile podejmą działalność gospodarczą w określonym zakresie, podejmując również m.in. zobowiązania statutowe odnośnie do dystrybucji zysku;
- podmioty sfery gospodarczej utworzone w związku z realizacją celu społecznego (spółki non-profit i spółdzielnie, w tym spółdzielnie socjalne, których celem jest zatrudnienie tj. spółdzielnie pracy, inwalidów i niewidomych, działające w oparciu o Prawo spółdzielcze).

Status Przedsiębiorstwa Społecznego.

Do 29.10.2022r., tj. do czasu wejścia ustawy o Ekonomii Społecznej Podmioty Ekonomii Społecznej /PES/ mogły ubiegać się przyznanie statusu przedsiębiorstwa społecznego w OWES / w Ośrodku Wsparcia Ekonomii Społecznej /działającego na danym obszarze terytorialnym/. Aby uzyskać status przedsiębiorstwa społecznego organizacja składała

wniosek o nadanie statusu przedsiębiorstwa społecznego. Od 30.10.2022r. Podmioty Ekonomii Społecznej składają wniosek do Urzędu Wojewódzkiego o nadanie statusu, określając tym samym siebie jako wykonawców usług społecznych lub wskazując siebie jako podmiot reintegracyjny. Wskazanie podmiotu reintegracyjnego obliguje podmiot do zatrudniania co najmniej 30% osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Uzyskanie statusu przedsiębiorstwa społecznego wiąże się z uzyskaniem dodatkowych przywilejów. Podmioty zweryfikowane jako przedsiębiorstwa społeczne mogą uzyskać wsparcie finansowe na stworzenie miejsc pracy, a także mają możliwość ubiegania się o społeczne zamówienia społeczne. Uzyskanie statusu przedsiębiorstwa społecznego nie wiąże się z żadnymi opłatami ani ze zmianą statusu prawnego organizacji, ponieważ nie stanowi odrębnej formy prawnej. Podmioty, które otrzymują status przedsiębiorstwa społecznego zostają wpisane na ogólnopolską listę przedsiębiorców społecznych.

O status przedsiębiorstwa społecznego mogą ubiegać się podmioty ekonomii społecznej posiadające osobowość prawną, takie jak:

- spółdzielnie socjalne,
- spółdzielnie pracy (w tym spółdzielnie inwalidów i spółdzielnie niewidomych),
- spółdzielnie produkcji rolnej,
- organizacje pozarządowe,
- podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1,2 i 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Instrumenty wsparcia przedsiębiorstwa społecznego:

- Uzyskanie statusu przedsiębiorstwa społecznego wiąże się z uzyskaniem dodatkowych przywilejów. Podmioty zweryfikowane, jako przedsiębiorstwa społeczne mogą m.in. uzyskać: **wsparcie finansowe na stworzenie miejsc pracy.** Dzieje się tak, ponieważ ustawa o ekonomii społecznej wprowadza zmiany w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, dotyczące dysponowania środkami Funduszu Pracy za pośrednictwem powiatowych urzędów pracy. Zatrudniając osoby zagrożone wykluczeniem społecznym przedsiębiorstwo społeczne może liczyć na wsparcie w tworzeniu i utrzymaniu miejsc pracy.
- **Zgodnie z art. 21** ustawy o ekonomii społecznej, w przypadku osób zagrożonych wykluczeniem, część wynagrodzenia odpowiadająca składce należnej od zatrudnionego na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe oraz część kosztów osobowych

pracodawcy, odpowiadająca składce na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe za zatrudnionego, mogą podlegać finansowaniu ze środków Funduszu Pracy.

Środki z funduszu pracy mogą pokrywać ww. składki w pełnej wysokości, przez okres 24 miesięcy od dnia zatrudnienia oraz w połowie wysokości przez kolejne 12 miesięcy (do kwoty odpowiadającej miesięcznej wysokości składki, której podstawą wymiaru jest kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę). Takie finansowanie może być realizowane przez zarówno refundację składek, jaki przekazanie zaliczki na składki bezpośrednio do PS.

Finansowanie wypłacane jest w okresach miesięcznych lub kwartalnych, na podstawie wniosku przedsiębiorstwa społecznego, które zawrze umowę ze starostą właściwym dla swojej siedziby.

- **Zgodnie z art. 22** ustawy o ekonomii społecznej ze środków Funduszu Pracy przedsiębiorstwu społecznemu może zostać udzielone wsparcie w formie jednorazowych środków na utworzenie stanowiska pracy. Wysokość takiego wsparcia nie może być wyższa niż 6-krotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia.

Przedsiębiorstwo społeczne może także otrzymać środki na finansowanie kosztów wynagrodzenia zatrudnianych osób bezrobotnych. W okresie do 6 miesięcy od dnia zawarcia umowy przez okres maksymalnie 6 miesięcy – wypłacane są one co miesiąc, w wysokości nie wyższej niż kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę.

II. POZYSKANIE ŚRODKÓW Z NOWEJ PERSPEKTYWY FINANSOWEJ „FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA ŚLĄSKIEGO 2021-2027”

W dniu 05.12.2022r. decyzją wykonawczą Komisji Europejskiej zatwierdzono program „Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027” do wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus i Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” dla regionu Śląskiego w Polsce.

Programy Regionalne

W latach 2021-2027 – na bazie doświadczeń z poprzednich lat – w Polsce utworzono 16 programów regionalnych, które finansuje budżet Komisji Europejskiej **łącznie kwotą 33,5 mld euro**, a które zarządzane są na poziomie poszczególnych województw. Dostępne środki służą zmniejszeniu dysproporcji w rozwoju regionów należących do Unii Europejskiej.

Fundusze Europejskie dla Śląskiego

Największą pulą środków, bo blisko **5,14 mld euro** (co stanowi ok. 15% całej alokacji przyznanej na programy regionalne), dysponuje program Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027. Na tę sumę składają się środki z trzech funduszy:

- **Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR),**
- **Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS+),**
- **Funduszu Sprawiedliwej Transformacji (FST).**

Pozwala to na realizację kompleksowych projektów w obszarze inwestycji infrastrukturalnych, działań z zakresu wsparcia kapitału ludzkiego oraz przedsięwzięć zmierzających do transformacji gospodarczej i społecznej regionu.

Fundusze Europejskie dla Śląskiego były negocjowane bezpośrednio pomiędzy władzami województwa a Komisją Europejską oraz poddane szerokim konsultacjom społecznym. W efekcie powstał program skrojony specjalnie pod kątem specyficznych potrzeb województwa. W programie wyszczególniono **13 obszarów wsparcia (priorytetów).**

Zdecydowaną większość środków (bo aż 41%) stanowi **Fundusz Sprawiedliwej Transformacji**, który przyczyni się do **transformacji społeczno-gospodarczej województwa** (priorytet X – ok. 2 mld 128 mln euro). Kolejne 2 mld euro stanowią środki z **Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego**, które zostaną zainwestowane w takie obszary jak:

- Efektywność energetyczna, OZE i gospodarka niskoemisyjna (priorytet II – ok. 703 mln euro),
- Transport, w tym: drogi, kolej, ścieżki rowerowe, transport miejski (priorytety III i IV – ok. 514 mln euro),
- Cyfryzacja, innowacyjność i wzmocnienie konkurencyjności MŚP (priorytet I – ok. 376 mln euro).

Pozostałe środki z EFRR zostaną zainwestowane w infrastrukturę edukacyjną, kulturalną, turystyczną, społeczną i zdrowotną.

796 mln euro z **Europejskiego Funduszu Społecznego+** będzie przeznaczone na:

- wsparcie regionalnego rynku pracy (priorytet V – 281,5 mln euro),
- działania edukacyjne (priorytet VI – 252 mln euro),
- aktywizację i integrację osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (priorytet VII – 262 mln euro).

W programie Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 część środków została zadedykowana na konkretne potrzeby **Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT)** oraz poszczególnych **subregionów województwa**:

- ZIT Subregionu Centralnego – ok. 505 mln euro,
- ZIT Subregionu Południowego – ok. 149 mln euro,

- ZIT Subregionu Północnego – ok. 150 mln euro – ok. 87 mln euro w programie + 62,5 mln w Kontrakcie Programowym,
- ZIT Subregionu Zachodniego – ok. 154 mln euro.

Łącznie na realizację Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w programie przypada ok. **895 mln euro + 62 mln euro** zagwarantowane w Kontrakcie Programowym dla Subregionu Północnego.

Instytucje

Za realizację programu odpowiada Zarząd Województwa Śląskiego jako instytucja zarządzająca, a zadania wykonują Departamenty Urzędu Marszałkowskiego:

- **Rozwoju i Transformacji Regionu,**
- **Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego**
- **Europejskiego Funduszu Społecznego.**

Ponadto we wdrażanie środków zaangażowane są instytucje pośredniczące: Śląskie Centrum Przedsiębiorczości, a także Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach.

W ramach Europejskiego Funduszu Społecznego+ Powiatowy Urząd Pracy w Żywcu w latach 2023-2024 realizuje projekt „Aktywizacja osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żywcu (I)”. Celem projektu jest kompleksowa aktywizacja zawodowo-edukacyjna osób pozostających bez pracy, zarejestrowanych w PUP w Żywcu jako bezrobotni, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Grupa docelowa to osoby bezrobotne, które ukończyły 18 lat i nie ukończyły 60 lat (kobiety) i 65 (mężczyźni) w szczególności:

a) znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, tj.:

- kobiety
- osoby starsze w wieku 50 lat i więcej;
- osoby z niepełnosprawnościami;
- osoby długotrwale bezrobotne;
- osoby o niskich kwalifikacjach.

b) osoby młode w wieku 18-29 lat, zwłaszcza: z grupy NEET, samotnie wychowujące dzieci, opuszczające pieczę zastępczą, pochodzenia migranckiego.

Osoba z kategorii NEET jest osoba, która:

- nie pracuje (tj. jest bezrobotna lub bierna zawodowo);
- nie kształci się (tj. nie uczestniczy w kształceniu formalnym w trybie stacjonarnym albo zaniedbuje obowiązek szkolny lub nauki);

- nie szkoli się (tj. nie uczestniczy w pozaszkolnych zajęciach mających na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych, potrzebnych do wykonywania pracy i nie brała udziału w tego typu formie aktywizacji, finansowanej ze środków publicznych, w okresie ostatnich 4 tygodni.

Udział wszystkich osób młodych (18-29 lat) w formie wsparcia poprzedza się oceną umiejętności cyfrowych oraz w razie potrzeby uzupełnia się poziom kompetencji.

Projekt zakłada wsparcie dla wszystkich uczestników w postaci przygotowania lub zaktualizowania IPD i w konsekwencji realizacji pośrednictwa pracy lub poradnictwa zawodowego oraz objęcie danego uczestnika w zależności od potrzeb odpowiednimi formami wsparcia w ramach projektu.

W projekcie przewidziano następujące formy wsparcia:

- przyznanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej;
- refundację kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska;
- staże;
- bony szkoleniowy;
- szkolenia z zakresu umiejętności niezbędnych do pracy w sektorze zielonej gospodarki;
- bony na zasiedlenie.

Wartość projektu w latach 2023-2024: 6 888 044,30 zł w tym UE 5 854 837,65 zł.

W nowej perspektywie finansowej, realizacja powyższego projektu wznawiana będzie cyklicznie o nowe edycje, wraz z ogłoszeniem przez Instytucję Pośredniczącą/Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach naborów na składanie wniosków o dofinansowanie.

III. PROGRAM REGIONALNY REALIZOWANY ZE ŚRODKÓW FUNDUSZU PRACY

Realizacja programów regionalnych ma na celu zwiększenie wpływu samorządu województwa na kształtowanie regionalnej polityki rynku pracy. Poprzez realizację tego typu programów tworzone są dodatkowe możliwości aktywizacji osób bezrobotnych. Na mocy art. 8 ust. 1 pkt. 7a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy inicjowanie i realizowanie programów regionalnych jest zadaniem samorządu województwa.

Z inicjatywą programu regionalnego występuje marszałek województwa. Przepisy dopuszczają możliwość wystąpienia do marszałka województwa z wnioskiem o zainicjowanie programu regionalnego także przez ściśle określone grono partnerów, tj.: starostów, wojewódzkie rady rynku pracy oraz wojewódzkie komisje dialogu społecznego. Wojewódzki Urząd Pracy, zgodnie z art. 66c wyżej cytowanej ustawy, przygotowuje

diagnozę sytuacji na rynku pracy na podstawie analiz i prognoz dotyczących m.in. sytuacji bezrobotnych na rynkach pracy województwa, powiatów i gmin, zapotrzebowania pracodawców na kwalifikacje na regionalnym rynku pracy. Na podstawie w/w diagnozy Wojewódzki Urząd Pracy określa grupy docelowe bezrobotnych, dla których wskazane jest przygotowanie programu regionalnego. Wstępnie dokonuje również wyboru powiatów o najwyższym udziale tych bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych w powiecie i województwie.

Podstawą wdrożenia programu regionalnego jest porozumienie zawarte między Wojewódzkim Urzędem Pracy a Powiatowymi Urzędami Pracy.

Warunkiem realizacji programu regionalnego jest jego zgodność z co najmniej jednym z priorytetów przyjętych do realizacji w ramach regionalnego planu działań na rzecz zatrudnienia, który powinien być zgodny z priorytetami polityki państwa w dziedzinie rynku pracy przedstawionymi w Krajowym Planie Działań. Ponadto, program regionalny powinien nawiązywać do zapisów regionalnych strategii w obszarze zatrudnienia.

Na podstawie przeprowadzonej przez WUP Katowice analizy wskazano, że od kilku lat w województwie śląskim bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym stanowią dużą grupę, około 24% wszystkich zarejestrowanych. Na koniec lipca 2023 r. ich udział wynosił 23,7%. W związku z powyższym podjęto decyzję, że do programu regionalnego zostaną zaproszone powiatowe urzędy pracy, w których udział zarejestrowanych bezrobotnych z wykształceniem zawodowym/branżowym jest najwyższy (osiągnął poziom powyżej 27%).

W ramach programu regionalnego zaplanowano wsparcie dla grupy zarejestrowanych bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym i dostosowanie ich zdezaktualizowanych umiejętności do wymagań obecnego rynku pracy. Stanowi to odpowiedź na potrzeby dwóch grup rynku pracy, z jednej strony pomaga bezrobotnym z wykształceniem zawodowym lub branżowym w aktywizacji zawodowej, a z drugiej da szansę śląskim pracodawcom na znalezienie pracowników z odpowiednimi umiejętnościami/kwalifikacjami. Poprzez zaplanowany do realizacji program regionalny będzie można intensywniej wesprzeć bezrobotnych, którzy dzięki dostosowaniu/uzupełnieniu umiejętności praktycznych i niezbędnej do podjęcia pracy bieżącej wiedzy, będą mogli jeszcze wiele lat być aktywni zawodowo.

W dniu 01.12.2023r. w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Katowicach podpisano porozumienie dotyczące realizacji Programu Regionalnego na rok 2024. Do udziału w

Programie przystąpiły następujące Powiatowe Urzędy Pracy w: Cieszynie, Kłobucku, Rybniku, Żywcu, Lublińcu, Gliwicach, Mikołowie, Wodzisławiu.

Program realizowany będzie od stycznia do grudnia 2024 . Źródłem finansowania będą środki Funduszu Pracy przeznaczone na realizację programów aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych (tzw. algorytm). Na realizację programu Powiatowy Urząd Pracy w Żywcu przeznaczył kwotę 250 tys. zł.

Tutejszy Urząd zaplanował następujące formy wsparcia:

PUP	Forma aktywizacji	Liczba osób	Koszt ogółem w zł	Zakładana efektywność zatrudnieniowa (%)
ŻYWIEC	Staż (5 miesięczny)	10	150 000,00 zł	80%
	Przyznanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej	4	100 000,00 zł	100%

6. CELE PROGRAMU

Misją niniejszego Programu Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy w Powiecie Żywieckim na lata 2024–2026 jest podjęcie działań i uruchomienie przedsięwzięć, które będą służyć podniesieniu ogólnego poziomu zatrudnialności i mobilności zawodowej mieszkańców powiatu, w tym osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żywcu.

Zaplanowane działania mają za zadanie osiągnięcie celu głównego jakim jest promocja zatrudnienia oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem procesu aktywizacji osób wymagających wsparcia na rynku pracy, w tym osób oddalonych od rynku pracy.

Cele strategiczne Programu to:

- I. Promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia,
- II. Dostosowanie kwalifikacji osób bezrobotnych do zmian zachodzących na rynku pracy,
- III. Doprowadzenie bezrobotnego do podjęcia pracy ze szczególnym uwzględnieniem osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy oraz zwiększenie efektywności działania urzędu pracy,

IV. Podnoszenie jakości usług Urzędu,

V. Partnerstwo i współpraca na lokalnym rynku pracy.

Realizacja tych celów będzie możliwa poprzez podejmowanie następujących działań:

1. nawiązywanie i utrzymywanie współpracy z partnerami rynku pracy dotyczącej m. in. tworzenia i realizacji programów rynku pracy adresowanych do osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy;
2. wspieranie inicjatyw podejmowanych przez niepubliczne instytucje rynku pracy na rzecz realizacji polityki rynku pracy w powiecie;
3. upowszechnianie informacji o usługach rynku pracy;
4. realizacja Programu Aktywizacja i Integracja we współpracy z Ośrodkami Pomocy Społecznej;
5. realizacja instrumentów rynku pracy;
6. współpraca z Powiatową Radą Rynku Pracy jako platformą partnerstwa społecznego w dziedzinie rynku pracy w zakresie:
 - poszukiwania pomysłów dla opracowywania projektów lokalnych na rzecz promocji zatrudnienia,
 - opiniowania projektów lokalnych finansowanych z Funduszu Pracy,
 - opiniowania kierunków kształcenia, szkolenia oraz zatrudnienia w powiecie,
 - opiniowania celowości realizacji programów specjalnych.

Podejmowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Żywcu działania będą również uwzględniać wprowadzenie nowoczesnych technologicznych innowacji usprawniających obsługę klienta Urzędu. Zmiany te powinny zapewnić klientom Urzędu – osobom bezrobotnym i poszukującym pracy, jak również pracodawcom dostęp do prostych, użytecznych narzędzi informatycznych zapewniających wygodę załatwiania spraw urzędowych, w tym spraw związanych z poszukiwaniem pracy.

7. HARMONOGRAM REALIZACJI DZIAŁAŃ

Realizator zadań: Powiatowy Urząd Pracy w Żywcu

Termin realizacji: 2024r. - 2026r.

Cel strategiczny I: „Promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia”

Cel szczegółowy	Zadania	Działania w ramach zadania	Wskaźniki
Wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć własną działalność gospodarczą zgodnie z założeniami IPD	1	Działania informacyjno-promocyjne dotyczące przedsiębiorczości - organizacja spotkań informacyjnych dla osób planujących rozpoczęcie działalności - organizacja szkoleń dla osób zamierzających podjąć działalność gospodarczą w zakresie podstaw jej prowadzenia; - promocja w zakresie działania dotyczącego pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej udzielanej przez Bank Gospodarstwa Krajowego; - udostępnianie informacji osobom bezrobotnym o warunkach i zasadach ubiegania się o środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej. - udostępnianie na stronach internetowych obowiązujących wytycznych i informacji, regulaminów, wniosków, formularzy	- liczba grupowych informacji zawodowych (liczba uczestników); - liczba indywidualnych informacji zawodowych; - liczba osób skierowanych na szkolenie z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej.
	2	Realizacja wsparcia w	- liczba zawartych umów o przyznanie

		postaci jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej	środków na podjęcie działalności gospodarczej	jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej.
Wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą	1	Promocja tworzenia subsydiowanych miejsc pracy	- rozpowszechnianie wśród pracodawców informacji o warunkach i zasadach uzyskania środków na wyposażenie lub doposażenie stanowisk pracy oraz prac interwencyjnych, z zatrudnieniem osób skierowanych przez Powiatowy Urząd Pracy -pomoc w przygotowaniu dokumentacji dotyczącej udzielania refundacji na utworzenie stanowiska pracy; - udostępnianie na stronach internetowych obowiązujących wytycznych i informacji, regulaminów, wniosków, formularzy.	- liczba udzielonych informacji podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą.
	2	Realizacja wsparcia w zakresie refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy i organizacji prac interwencyjnych	- zawieranie umów o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy; - zawieranie umów o organizację prac interwencyjnych	- liczba zawartych umów o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy; - liczba utworzonych miejsc pracy w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy; - liczba zawartych umów o organizację prac interwencyjnych; - liczba powstałych miejsc pracy w ramach prac interwencyjnych.
Pozyskanie dodatkowych środków	1	Wnioskowanie o	- opracowywanie programów i projektów w celu	- liczba opracowanych wniosków dot.

finansowych		dodatkowe środki finansowe	pozyskania dodatkowych środków finansowych	programów i projektów; - kwota pozyskanych środków finansowych
-------------	--	----------------------------	--	---

Cel strategiczny II: „Dostosowanie kwalifikacji osób bezrobotnych do zmian zachodzących na rynku pracy”

Cel szczegółowy	Zadania	Działania w ramach zadania	Wskaźniki
Badanie potrzeb kwalifikacyjnych z uwzględnieniem zmian na rynku pracy	1 Działania badawcze	- udział w badaniu „Barometr zawodów na rok...” , którego wynikiem jest prognoza zawodów nadwyżkowych, zrównoważonych i deficytowych; - opracowanie analizy skuteczności i efektywności szkoleń; - sporządzanie miesięcznej, kwartalnej, półrocznej i rocznej informacji statystycznej; - udostępnianie na stronach internetowych obowiązujących danych statystycznych oraz wyników badań i analiz; - wizytacje u lokalnych pracodawców.	- liczba przeprowadzonych badań „Barometr zawodów na rok...”; - liczba opracowanych analiz skuteczności i efektywności szkoleń; - liczba sprawozdań dotyczących danych statystycznych; - liczba przeprowadzonych wizytacji u lokalnych pracodawców.
Rozwój i wsparcie kształcenia ustawicznego wśród osób bezrobotnych, pracodawców i pracowników	1 Identyfikacja potrzeb i realizacja zadań dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy w zakresie nabywania, podnoszenia lub aktualizacji kwalifikacji zawodowych	- identyfikacja potrzeb w zakresie szkoleń poprzez objęcie usługą poradnictwa zawodowego; - organizacja szkoleń grupowych; - organizacja szkoleń indywidualnych (w tym bonów szkoleniowych); - organizacja studiów podyplomowych; - organizacja przygotowania zawodowego dorosłych;	- liczba udzielonych porad indywidualnych; - liczba zorganizowanych szkoleń grupowych; - liczba osób skierowanych na szkolenia grupowe; - liczba osób korzystających ze szkoleń indywidualnych (w tym bonów

			- promowanie kształcenia ustawicznego (poprzez wdrożenie różnych technik od tablic informacyjnych po stronę internetową);	szkoleniowych) - liczba osób skierowanych do odbycia studiów podyplomowych; - liczba osób skierowanych do odbycia przygotowania zawodowego dorosłych.
	2	Promocja i realizacja zadań dot. kształcenia ustawicznego pracodawców i pracowników	- promowanie kształcenia ustawicznego wśród pracodawców i pracowników (poprzez wdrożenie różnych technik od tablic informacyjnych po stronę internetową); - realizacja zadań w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego	- liczba pracodawców i pracowników, którzy uczestniczyli w kształceniu ustawicznym

Cel strategiczny III: „Doprowadzenie bezrobotnego do podjęcia pracy ze szczególnym uwzględnieniem osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy oraz zwiększenie efektywności działania urzędu pracy”.

Cel szczegółowy	Zadania	Działania w ramach zadania	Wskaźniki
Wspieranie aktywności zawodowej osób bezrobotnych, zwłaszcza osób niepełnosprawnych, osób długotrwale bezrobotnych, osób wchodzących na rynek pracy lub zagrożonych utratą pracy.	1	Identyfikacja potrzeb i barier osób bezrobotnych i poszukujących pracy	- liczba utworzonych Indywidualnych Planów Działania.
	2	Świadczenie poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej	- liczba udzielonych porad indywidualnych; - liczba udzielonych indywidualnych informacji zawodowych; - liczba przeprowadzonych grupowych porad zawodowych; - liczba przeprowadzonych grupowych

		kandydatów do pracy oraz rozwoju zawodowym pracodawcy lub/i jego pracowników; - współpraca ze szkołami w ramach doradztwa zawodowego.	informacji zawodowych; - liczba podmiotów, którym udzielono wsparcia w doborze kandydatów do pracy oraz w zakresie rozwoju zawodowego lub/i jego pracowników; - liczba osób bezrobotnych, korzystających z narzędzi do badania kompetencji zawodowych.
3	Realizacja pośrednictwa pracy	- przyjmowanie i upowszechnianie krajowych ofert pracy; - inicjowanie kontaktów osób bezrobotnych i poszukujących pracy z pracodawcami; - organizacja giełd i targów pracy; - upowszechnianie usługi pośrednictwa pracy (poprzez wdrożenie różnych technik od tablic informacyjnych po stronę internetową);	- liczba zgłoszonych miejsc pracy; - liczba miejsc aktywizacji zawodowej; - liczba wydanych skierowań do pracodawcy; - liczba zorganizowanych giełd i targów pracy.
4	Realizacja usług w zakresie Europejskiego Pośrednictwa Pracy	- udostępnianie ofert pracy z krajów UE/EFTA osobom zainteresowanym (zarejestrowanym i niezarejestrowanym). - udzielanie pomocy osobom bezrobotnym w uzyskaniu zatrudnienia zgodnie z prawem swobodnego przepływu pracowników w Unii Europejskiej. - aktualizacja informacji nt. EURES na tablicach informacyjnych w siedzibie PUP oraz stronie internetowej . - informowanie bezrobotnych lub poszukujących pracy o możliwościach zatrudnienia, warunkach życia i pracy oraz sytuacji na rynkach pracy	- liczba pracodawców poinformowanych o usługach EURES; - liczba osób, którym przedstawiono informację o usługach EURES; - liczba zorganizowanych spotkań dla osób poszukujących zatrudnienia za granicą, dla pracodawców oraz innych instytucji publicznych powiatu żywieckiego na temat sieci EURES i współpracy przygranicznej, Partnerstwa EURES-T Beskydy; - liczba targów pracy dotyczących m.in.: sieci EURES, Partnerstwa EURES-T

			państw UE/EFTA . - informowanie pracodawców z kraju o możliwościach zatrudniania bezrobotnych lub poszukujących pracy z państw UE/EFTA. - promocja sieci EURES podczas targów pracy, konferencji, spotkań. - organizowanie spotkań dla osób poszukujących zatrudnienia za granicą, dla pracodawców oraz innych instytucji publicznych powiatu. żywieckiego na temat współpracy przygranicznej, Partnerstwa EURES-T Beskydy.	Beskydy w których uczestniczył PUP.
	5	Realizacja subsydiowanych form aktywizacji zawodowej z zastosowaniem indywidualizacji pomocy przy zachowaniu równych szans w dostępie do zatrudnienia	Udzielanie wsparcia osobom bezrobotnym m.in. poprzez : - przyznanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej - refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy; - skierowanie na prace interwencyjne; - skierowanie na prace społecznie-użyteczne; - skierowanie na roboty publiczne; - skierowanie na staże; - organizację szkoleń; - przyznanie bonu szkoleniowego; - przyznanie bonu na zasiedlenie; - przyznanie bonu zatrudnieniowego.	- liczba osób bezrobotnych skierowanych na poszczególne formy aktywizacji; - liczba osób bezrobotnych, które podjęły po skierowaniu daną formę aktywizacji; - liczba zawartych umów na poszczególne formy aktywizacji ogółem; - efektywność zatrudnieniowa poszczególnych form aktywizacji.
Aktywizacja osób oddalonych od rynku pracy.	1	Współpraca z urzędami gmin	- zawieranie porozumień z urzędami gmin o realizację prac społecznie użytecznych i ich realizacja;	- liczba zawartych porozumień o realizację prac społecznie użytecznych; - liczba zawartych umów o organizacje

			- współpraca w zakresie organizacji robót publicznych; - współpraca w zakresie organizacji prac interwencyjnych.	robót publicznych; - liczba zawartych umów o organizację prac interwencyjnych.
	2	Współpraca z ośrodkami pomocy społecznej	- współpraca w zakresie Programu Aktywizacja i Integracja; - współpraca w zakresie kierowania osób korzystających ze świadczeń OPS zagrożonych wykluczeniem społecznym do prac społecznie użytecznych; - wykorzystanie systemów teleinformatycznych w zakresie wymiany informacji o wspólnych klientach OPS i PUP	- liczba uruchomionych Programów Aktywizacja i Integracja; - liczba skierowanych osób bezrobotnych do prac społecznie użytecznych;
	9	Współpraca z agencjami zatrudnienia	- współpraca w zakresie realizacji ofert pracy	- liczba złożonych ofert pracy
Aktywne wspieranie pracodawców zatrudniających cudzoziemców oraz cudzoziemców korzystających z usług Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu.	1	Zatrudnienie cudzoziemców	- rejestrowanie oświadczeń o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcowi; - wydawanie zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemcowi; - wydawanie informacji starosty na temat możliwości zaspokajania potrzeb kadrowych podmiotu powierzającego wykonanie pracy cudzoziemcowi.	- ilość zarejestrowanych oświadczeń o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcowi; - ilość wydanych zezwoleń na pracę sezonową cudzoziemcowi; - ilość wydanych informacji starosty na temat możliwości zaspokajania potrzeb kadrowych podmiotu powierzającego wykonanie pracy cudzoziemcowi.

Cel strategiczny IV: „Podnoszenie jakości usług Urzędu”

Cel szczegółowy	Zadania	Działania w ramach zadania	Wskaźniki
Dostępność usług	1 Promocja oferowanych	- promowanie oferowanych usług poprzez	- ilość wydanych ulotek/

rynku pracy		usług	wdrożenie różnych technik: ulotki, broszury, publikacje; wizyty pracowników w zakładach pracy; przekazywanie informacji do mediów; prowadzenie stron internetowych Urzędu, mediów społecznościowych; giełdy i targi pracy. - współpraca z centrum informacyjno-konsultacyjnym „Zielona Linia”	/publikacji/informacji; - ilość wizyt w zakładach pracy; - liczba giełd i targów pracy, w których uczestniczył PUP; - liczba kontaktów z centrum informacyjno-konsultacyjnym „Zielona Linia”
Efektywność usług rynku pracy	1	Podniesienie jakości pracy Urzędu	- doskonalenie pracy Lokalnych Punktów Informacyjno-Konsultacyjnych; - doskonalenie modelu obsługi osób bezrobotnych przez doradców klienta; - udział pracowników w różnych formach podnoszenia kwalifikacji; - utrzymanie istniejącej infrastruktury informatycznej, jak również jej modernizacja; - wdrażanie rozwiązań elektronicznej komunikacji i obsługi klienta (ePUAP, praca.gov, profil zaufany, e-DOK, e-doręczenia itp.)	- liczba wprowadzonych rozwiązań; - liczba pracowników, którzy uczestniczyli w szkoleniach, seminariach, warsztatach itp.
	2	Zwiększenie efektywności realizowanych działań aktywizacyjnych	- opracowanie zasad i regulaminów realizacji instrumentów rynku pracy; - wykorzystanie dostępnych badań, analiz i danych statystycznych umożliwiających obserwację zmieniających się trendów na rynku	- liczba opracowanych zasad i regulaminów; - liczba opracowanych analiz, diagnoz; - liczba przeprowadzonych kontroli; - wskaźnik efektywności kosztowej;

			pracy; - przeprowadzanie kontroli realizacji umów o organizację aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu; - opracowanie zestawienia wydatków środków Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego + przeznaczonych na finansowanie aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu; - badanie efektywności kosztowej i zatrudnieniowej realizowanych form aktywizacji.	- wskaźnik efektywności zatrudnieniowej.
--	--	--	---	---

Cel strategiczny V: „Partnerstwo i współpraca na lokalnym rynku pracy”

Cel szczegółowy	Zadania	Działania w ramach zadania	Wskaźniki
Nawiązanie i utrzymanie współpracy z partnerami rynku pracy	1 Nawiązanie nowych partnerstw	- nawiązanie współpracy i zawarcie porozumień	- ilość zawartych porozumień
	2 Utrzymanie dotychczasowej współpracy	- stała współpraca z: Powiatową Radą Rynku Pracy; Ochotniczymi Hufcami Pracy; Instytucjami Szkoleniowymi; Agencjami Zatrudnienia; Centrum Integracji Społecznej; Ośrodkami pomocy społecznej; Urzędami Gmin; Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie Lokalni pracodawcy	- liczba wydanych opinii (PRRP); - liczba wspólnych przedsięwzięć np. giełdy pracy, targi pracy, spotkania informacyjne (OHP, AZ, PCPR)); - liczba zorganizowanych szkoleń (ISZ); - ilość uczestników, którym refundowane są świadczenia integracyjne (CIS); - ilość skierowanych osób na prace społecznie użyteczne (OPS, UG)

				- ilość osób skierowanych na prace interwencyjne oraz roboty publiczne (UG, Pracodawcy)
--	--	--	--	--

8. EFEKTY PROGRAMU

Wdrożenie szeregu określonych działań pozwoli na zwiększenie aktywności zawodowej osób bezrobotnych, zbudowanie trwałego partnerstwa z innymi podmiotami rynku pracy oraz skuteczną promocję oferty urzędu w regionie.

Realizacja działań zawartych w niniejszym Programie zakłada osiągnięcie następujących rezultatów:

- ✓ Sukcesywne ograniczanie wzrostu liczby bezrobotnych w powiecie,
- ✓ Wzrost aktywności zawodowej osób bezrobotnych i poprawa dostępu do rynku pracy osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym,
- ✓ Rozwijanie aktywnych form rynku pracy i wprowadzanie nowych rozwiązań aktywizacji osób bezrobotnych,
- ✓ Rozwój przedsiębiorczości oraz wzrost liczby nowych podmiotów gospodarczych,
- ✓ Zwiększenie efektywności zatrudnieniowej i obniżanie kosztów doprowadzenia do zatrudnienia,
- ✓ Rozwój dialogu i współpracy z partnerami lokalnego rynku pracy,

Największym osiągnięciem zaplanowanych zadań będzie zaistnienie lub powrót osób bezrobotnych lub poszukujących pracy na lokalny rynek pracy oraz udzielone pracodawcom wsparcie przy zatrudnianiu pracownika. Zindywidualizowanie pracy z klientami sprawi, iż efektem prowadzonych działań, zarówno w przypadku osób oferujących pracę, jak i poszukujących zatrudnienia będzie przede wszystkim:

- zwiększenie skuteczności pośrednictwa pracy, pozyskanie ofert pracy zgodnych z kwalifikacjami kandydatów do pracy i zgodnych z potrzebami lokalnych Firm,
- wzmocnienie roli doradztwa zawodowego w procesie budowania motywacji, odkrywania własnego potencjału, świadomego planowania drogi edukacyjno -zawodowej, utrzymania na rynku pracy i reagowania na zmiany,
- rozpropagowanie idei kształcenia ustawicznego w celu zapobiegania dezaktualizacji wiedzy i umiejętności klientów oraz umożliwienie im podnoszenia kwalifikacji poprzez udział w szkoleniach stosownie do potrzeb gospodarki, lokalnego rynku pracy,
- dobór instrumentów rynku pracy i innych form wsparcia adekwatnych do potrzeb klientów.

9. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Zadania na rzecz promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy realizowane będą przy udziale:

- ✓ środków Funduszu Pracy,
- ✓ Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- ✓ funduszy pomocowych UE, w tym Europejskiego Funduszu Społecznego Plus
- ✓ budżetów pracodawców i samorządów.

Przy wydatkowaniu środków na programy rynku pracy Powiatowy Urząd Pracy będzie kierował się obowiązkiem wynikającym z ustawy o finansach publicznych, tj. wydając je w sposób celowy i oszczędny z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.

Fundusz Pracy

W poszczególnych latach wielkość środków Funduszu Pracy na realizację aktywnych programów rynku pracy w powiecie będzie uzależniona od wielkości limitów ustalonych przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w oparciu o obowiązujące w danym okresie przepisy, w tym rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie ustalenia kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie tych zadań.

Na zadania ośłonowe obligatoryjne, w tym na wypłatę zasiłków dla osób bezrobotnych, dodatków aktywizacyjnych środki Fundusz Pracy będą finansowane do wysokości potrzeb.

Fundusze pomocowe UE

Działania na rzecz promocji zatrudnienia, aktywizacji lokalnego rynku pracy wspierane będą środkami Europejskiego Funduszu Społecznego Plus pozyskiwanymi przez PUP w drodze ogłoszonych konkursów. Planowane jest pozyskanie dodatkowych środków zgodnie z potrzebami lokalnego rynku pracy.

Budżety samorządów i środki pracodawców

Skutki bezrobocia szczególnie są odczuwane na szczeblu lokalnym. Zakłada się, iż samorządy w coraz szerszym zakresie będą włączać się w realizację działań na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej m.in. poprzez przeznaczenie funduszy własnych na dofinansowanie zatrudnienia osób

bezrobotnych, organizację miejsc pracy i zabezpieczenie frontu prac do wykonania w ramach robót publicznych, organizowanie i finansowanie prac społecznie użytecznych, realizację działań związanych z Programem Aktywizacja i Integracja.

Pracodawcy zaś w ramach środków własnych partycypować będą w kosztach tworzenia i utrzymania miejsc pracy.

10. SYSTEM MONITORINGU I EWELUACJI PROGRAMU

Monitoring jest procesem, w którym następuje sprawdzenie osiągniętych wyników w odniesieniu do określonych wcześniej założeń. Monitoring realizacji Programu Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy w Powiecie Żywieckim na lata 2024–2026 polegać będzie na cyklicznej analizie sytuacji na rynku pracy, co umożliwi dostosowanie określonych zadań do zidentyfikowanych potrzeb.

Źródłem informacji dotyczących stopnia realizacji zaplanowanych działań będą przede wszystkim statystyki i rejestry prowadzone przez Powiatowy Urząd Pracy w Żywcu.

Monitorowanie realizacji poszczególnych zadań (osiągania wskaźników) zostanie powierzone pracownikom odpowiednich komórek merytorycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu. Będą oni na bieżąco monitorować stopień realizacji Programu oraz w formie pisemnej, nie rzadziej niż raz na kwartał przedkładać uwagi bezpośredniemu przełożonemu celem rekomendacji ewentualnych zmiany służących osiągnięciu poszczególnych celów.

Sprawozdanie z rocznej realizacji zadań w ramach Programu stanowić będzie opracowana „Informacja o działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu”. Zawarta w sprawozdaniu z realizacji zadań, ocena ilościowa i jakościowa uzyskanych rocznych rezultatów Programu będzie dokonywana poprzez analizę wysokości pozyskanych środków finansowych, stopnia ich zaangażowania i wydatkowania, analizę ilościową osób i pracodawców objętych wsparciem urzędu oraz analizę ilościową zrealizowanych projektów i programów rynku pracy.

Sprawozdanie końcowe- zbiorcza informacja z realizacji Programu zostanie opracowana i przedstawiona po zakończeniu jego realizacji.

11. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Założone w Powiatowym Programie Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy w Powiecie Żywieckim na lata 2024–2026 cele będą realizowane poprzez kompleksowe, wielokierunkowe działania Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu przy współudziale partnerów rynku pracy.

Najważniejszym zadaniem jest zindywidualizowana aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych poprzez zapewnienie właściwego wsparcia w odniesieniu do potrzeb pracodawców. W celu właściwego wykonania zadań każdorazowo zostanie zdiagnozowane zapotrzebowanie na rynku pracy, poprzez analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych, a także pozyskanie informacji od pracodawców powiatu żywieckiego, dotyczących potrzeb kadrowych.

Działania w zakresie wspierania osób bezrobotnych będą opierały się na oferowaniu podstawowych usług rynku pracy tj. pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, organizacja szkoleń, a także wspieraniu instrumentami rynku pracy, oraz innymi formami aktywizacji. Pomoc otrzymają przede wszystkim osoby znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, które pragną powrócić lub zaistnieć po raz pierwszy na rynku pracy.

Niniejszy Program nie wyczerpuje w pełni katalogu wszystkich działań, które będą realizowane na rzecz poprawy sytuacji na lokalnym rynku pracy. Zawiera propozycje przedsięwzięć, jakie tutejszy Urząd będzie podejmował, aby sprostać jego aktualnym wyzwaniom.

Podejmowane w ramach Programu działania determinowane będą także wielkością środków Funduszu Pracy oraz z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus. Przewiduje się również możliwość weryfikacji programu, w przypadku wystąpienia znaczących zmian na lokalnym rynku pracy.

W konsekwencji działania realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Żywcu wspólnie z partnerami rynku pracy powinny doprowadzić do rozwoju gospodarczego i wzrostu przedsiębiorczości oraz niwelowania bezrobocia i wykluczenia społecznego w powiecie żywieckim.